

ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Έκθεση Δραστηριοτήτων Έτους 2024

Ιούνιος 2025

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Αμερικής 11, Τ.Κ. 106 72, Αθήνα, Ελλάδα

Τηλ.: + 30 211 103 9600

E-mail: hfisc@hfisc.gr

Ιστοσελίδα: www.hfisc.gr

Μέσα κοινωνικής δικτύωσης: <https://www.linkedin.com/company/hellenic-fiscal-council>

Πίνακας περιεχομένων

Εισαγωγικό μήνυμα της Προέδρου του ΕΔΣ.....	4
Μέρος Ι: Θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας, αρμοδιότητες και διοικητική οργάνωση του ΕΔΣ	6
1. Διοίκηση, δομή και λειτουργία	6
2. Νομοθεσία και αρμοδιότητες	9
Πλαίσιο Ι: Κυριότεροι σταθμοί στη λειτουργία και εξέλιξη του ΕΔΣ	10
Μέρος ΙΙ: Το γνωμοδοτικό και επιστημονικό έργο του ΕΔΣ	12
1. Τακτικές εξαμηνιαίες εκθέσεις και γνωμοδοτήσεις/αξιολογήσεις	12
Πλαίσιο ΙΙ: Τα κυριότερα σημεία των εκθέσεων και των γνωμών του ΕΔΣ το 2024	13
2. Μακροοικονομικές προβλέψεις και δημοσιονομικά σημειώματα	19
3. Επιστημονικές δημοσιεύσεις και παρουσιάσεις σε επιστημονικά συνέδρια	20
4. Πρόγραμμα Τεχνικής Στήριξης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.....	22
5. Επιστημονικές εργασίες σε εξέλιξη.....	22
Μέρος ΙΙΙ: Εξωστρέφεια - Δικτύωση	24
1. Διεθνείς σχέσεις	24
2. Συνεργασίες με εγχώριους φορείς και ακαδημαϊκά ιδρύματα	26
3. Συνέδρια, συναντήσεις εργασίας και εκπαιδευτικά σεμινάρια	28
Μέρος ΙV: Επικοινωνία – Δημοσιότητα.....	30
1. Δελτία τύπου	31
2. Δημόσιες παρεμβάσεις της Προέδρου του ΕΔΣ.....	32
Μέρος V: Διοικητική υποστήριξη – Οικονομική διαχείριση – Πληροφορική	34
1. Καθιέρωση βέλτιστων διοικητικών πρακτικών.....	34
2. Διοικητική υποστήριξη: Ανθρώπινο δυναμικό – Επιμόρφωση	35
3. Οικονομική διαχείριση	37
4. Πληροφορική.....	39
Παράρτημα Ι: Βιογραφικά στοιχεία της Προέδρου και των Μελών του ΔΣ του ΕΔΣ	40
Παράρτημα ΙΙ: Κείμενα εργασίας του Ελληνικού Δημοσιονομικού Συμβουλίου	43
Παράρτημα ΙΙΙ: Άρθρα της Προέδρου του ΕΔΣ στον κυριακάτικο τύπο	45

Ακρωνύμια

ΑΑΔΕ	Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων
ΑΕΠ	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν
ΓΔΟΥ	Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών
ΓΚ	Γενική Κυβέρνηση
ΓΛΚ	Γενικό Λογιστήριο του Κράτους
ΔΣ	Διοικητικό Συμβούλιο
ΕΔΣ	Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΚΠΑ	Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
ΕΛΣΤΑΤ	Ελληνική Στατιστική Αρχή
ΕΣΑΑ	Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας
ΚΠ	Κρατικός Προϋπολογισμός
ΜΔΣ	Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Διαρθρωτικό Σχέδιο
ΜΠΔΣ	Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής
ΟΔΔΗΧ	Οργανισμός Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους
ΟΟΣΑ	Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης
ΟΠΑ	Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών
ΠΚΠ	Προσχέδιο Κρατικού Προϋπολογισμού
ΠΣ	Πρόγραμμα Σταθερότητας
ΤΔΥ	Τμήμα Διοικητικής Υποστήριξης
ΥΠΕΘΟ	Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
DG ECFIN	Directorate-General for Economic and Financial Affairs
DSA	Debt Sustainability Analysis
EFB	European Fiscal Board
EFC	Economic and Financial Committee
FGD	Fiscal Governance Database
TSI	Technical Support Instrument

Το 2024 αποτέλεσε μια δύσκολη χρονιά για την παγκόσμια οικονομία. Τα νοικοκυριά, οι επιχειρήσεις και η κοινωνία των πολιτών βρέθηκαν αντιμέτωποι με αυξημένες πιέσεις, σε ένα περιβάλλον διεθνούς αβεβαιότητας. Οι εξελίξεις στο παγκόσμιο εμπόριο, καθώς και οι συνεχιζόμενες συγκρούσεις στην Ουκρανία και τη Μέση Ανατολή, επηρέασαν σε βάθος τις οικονομικές και κοινωνικές ισορροπίες. Η Ευρωπαϊκή Ένωση, στο πλαίσιο αυτό, προχώρησε σε αναθεώρηση του οικονομικού της πλαισίου, εισάγοντας νέους δημοσιονομικούς κανόνες και ενισχύοντας τους ανεξάρτητους θεσμούς.

Στο Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο παρακολουθήσαμε συστηματικά τις εξελίξεις της ελληνικής οικονομίας και των δημοσιονομικών μεγεθών μέσα σε αυτό το ρευστό πλαίσιο. Μέσα από αναλύσεις βασισμένες σε τεκμηριωμένα στοιχεία και εξειδικευμένα εργαλεία, διαμορφώσαμε προτάσεις που στοχεύουν στη δημοσιονομική αφύπνιση και στην ενίσχυση της αξιοπιστίας της οικονομίας. Ως εκ τούτου, η Ετήσια Έκθεσή μας για το 2024 επικεντρώνεται στο θέμα της «αξιοπιστίας» και καταδεικνύει πώς η (αυστηρά) εμπειρική μας έρευνα μπορεί να συμβάλει ουσιαστικά στην αντιμετώπιση των μακροοικονομικών και δημοσιονομικών προκλήσεων της εποχής μας.

Πιστοί στον θεσμικό μας ρόλο για την προώθηση της διαφάνειας και της ενημέρωσης των πολιτών γύρω από μια βιώσιμη δημοσιονομική πολιτική, υποδεχθήκαμε φοιτητές από ελληνικά πανεπιστήμια και ενημερώσαμε το ευρύτερο κοινό μέσα από τη δημοσίευση άρθρων και τη δημόσια παρουσία μας.

Ιδιαίτερης σημασίας ήταν η έναρξη, τον Απρίλιο του 2024, της εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263 και της αναθεωρημένης Οδηγίας 2011/85/ΕΕ (2024/1265). Το Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο ήταν από τα πρώτα ανεξάρτητα όργανα στην ΕΕ που, με τη «Γνώμη» του, συνέβαλε στην αξιοπιστία του μακροοικονομικού και δημοσιονομικού σεναρίου για το Εθνικό Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Διαρθρωτικό Πρόγραμμα 2025-2028.

Στο πλαίσιο της προσαρμογής του εθνικού δημοσιονομικού πλαισίου στους νέους ευρωπαϊκούς κανόνες, το ΕΔΣ συμμετείχε στην εθνική ομάδα εργασίας του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, καταθέτοντας ουσιαστικές παρατηρήσεις σε καίρια ζητήματα όπως η ενίσχυση της ανεξαρτησίας, της πρόσβασης στην πληροφόρηση, των διαθέσιμων πόρων και της επικοινωνιακής στρατηγικής των ανεξάρτητων θεσμών.

Παράλληλα, αναλάβαμε πρωτοβουλία για συνεργασία με τα δημοσιονομικά συμβούλια επτά ακόμη χωρών της ΕΕ, στα πλαίσια ενός προγράμματος Τεχνικής Στήριξης της ΕΕ (Technical Support Instrument – TSI). Στόχος του είναι η ενίσχυση των τεχνικών δυνατοτήτων μας σε τέσσερις βασικούς άξονες: την ανάπτυξη μακροοικονομικών υποδειγμάτων, την τεχνική ανάλυση βιωσιμότητας του χρέους (DSA), τον στρατηγικό σχεδιασμό και την αναβάθμιση της επικοινωνιακής μας παρουσίας.

Η διεθνής παρουσία του Συμβουλίου ενισχύθηκε σημαντικά το 2024, μέσα από τη συμμετοχή μας στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Ανεξάρτητων Δημοσιονομικών Θεσμών και τη συνεργασία μας με διεθνείς οργανισμούς, όπως ο ΟΟΣΑ. Παράλληλα, ενισχύσαμε τη δημόσια παρουσία μας με συμμετοχές σε συνέδρια, ημερίδες κλπ.

Σε αυτήν την περίοδο των συνεχιζόμενων έντονων προκλήσεων και γεωπολιτικής αβεβαιότητας για την ελληνική οικονομία, το ΕΔΣ συνεχίζει με πνεύμα υπευθυνότητας και αξιοπιστίας το έργο του ως ανεξάρτητος δημοσιονομικός θεσμός. Στόχος μας παραμένει η διατήρηση της δημοσιονομικής συνέπειας, της διαφάνειας και της σταθερότητας των δημόσιων οικονομικών της χώρας, στο πλαίσιο της νέας ευρωπαϊκής οικονομικής διακυβέρνησης.

Με όραμα και αφοσίωση, στηρίζουμε τη βιωσιμότητα και την ανθεκτικότητα της ελληνικής οικονομίας, παρακολουθώντας συστηματικά τις διεθνείς εξελίξεις και ενισχύοντας σταθερά την κοινωνική λογοδοσία ως θεμέλιο θεσμικής εμπιστοσύνης.

Η Πρόεδρος του ΔΣ του ΕΔΣ

Αναστασία Μιαούλη

Μέρος Ι: Θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας, αρμοδιότητες και διοικητική οργάνωση του ΕΔΣ

Το Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο αποτελεί Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή που συστάθηκε με τον Ν.4270/2014 στο πλαίσιο της ενσωμάτωσης στην ελληνική έννομη τάξη της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ σχετικά με τις απαιτήσεις για τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το ΕΔΣ απολαύει λειτουργικής ανεξαρτησίας και δεν υπόκειται σε έλεγχο από κρατικούς φορείς. Εκπροσωπείται δικαστικά και εξώδικα από την Πρόεδρό του. Ο Πρόεδρος, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και το προσωπικό του ΕΔΣ, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, δεν λαμβάνουν οδηγίες από οποιονδήποτε κυβερνητικό φορέα ή άλλον δημόσιο ή ιδιωτικό οργανισμό. Το πρώτο ΔΣ του Θεσμού ορίστηκε τον Νοέμβριο του 2015 και η παραγωγική λειτουργία της υπηρεσίας ξεκίνησε στα μέσα περίπου του 2016¹.

1. Διοίκηση, δομή και λειτουργία

Το ΔΣ του ΕΔΣ αποτελείται από τον Πρόεδρο και τέσσερα τακτικά μέλη. Ο Πρόεδρος είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης. Για τα μέλη του Δημοσιονομικού Συμβουλίου που δεν είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης δεν συνιστά ασυμβίβαστο η άσκηση καθηκόντων μέλους Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος, με καθεστώς πλήρους ή μερικής απασχόλησης. Τα μέλη του Δημοσιονομικού Συμβουλίου έχουν υποχρέωση τήρησης της εμπιστευτικότητας και της εχεμύθειας.

Ο Πρόεδρος και τα μέλη του ΔΣ είναι πρόσωπα εγνωσμένου κύρους, επιστημονικής κατάρτισης και επαγγελματικής εμπειρίας σε τομείς που έχουν σχέση με τις αρμοδιότητες του ΕΔΣ και ιδιαίτερα στους τομείς των οικονομικών ή των δημόσιων οικονομικών. Η διεθνής εμπειρία στους τομείς αυτούς λαμβάνεται επιπλέον υπόψη. Συγκεκριμένα, οι υποψήφιοι πρέπει να διαθέτουν:

- α) πτυχίο οικονομικών επιστημών ΑΕΙ ή ισότιμο τίτλο σχολών της ημεδαπής ή αλλοδαπής αντίστοιχης ειδικότητας,
- β) διδακτορικό τίτλο ελληνικού ΑΕΙ ή αναγνωρισμένο ισότιμο της αλλοδαπής, που αποδεικνύει την επιστημονική εξειδίκευση σε συναφή προς τον σκοπό του Δημοσιονομικού Συμβουλίου γνωστικά αντικείμενα,
- γ) επαγγελματική εμπειρία (σε συναφή προς τον σκοπό του Δημοσιονομικού Συμβουλίου γνωστικά αντικείμενα) τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ετών και
- δ) άριστη γνώση τουλάχιστον μιας ξένης γλώσσας.

¹ Βλέπε Πλαίσιο Ι για τους κυριότερους σταθμούς στην εξέλιξη και λειτουργία του ΕΔΣ.

Η διαδικασία επιλογής του Προέδρου και των μελών του ΔΣ βασίζεται σε ανοικτό διαγωνισμό. Επιτροπή που αποτελείται από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, τον Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και τον Πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου καταρτίζει κατάλογο των επικρατέστερων υποψηφίων, με βάση προκαθορισμένα και αντικειμενικά κριτήρια. Εν συνεχεία το Υπουργικό Συμβούλιο επιλέγει τον Πρόεδρο και τα μέλη του ΔΣ μεταξύ των ως άνω προτεινόμενων και ακολουθεί η έγκριση από την Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής. Το ΔΣ που επιλέγεται βάσει της προαναφερθείσας διαδικασίας διορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών για πενταετή μη ανανεώσιμη θητεία.

Επισημαίνεται ότι δεν μπορεί να οριστεί Πρόεδρος ή μέλος του ΔΣ πρόσωπο το οποίο είναι ή έχει διατελέσει μέλος της Βουλής των Ελλήνων, του Ευρωκοινοβουλίου, της Κυβέρνησης ή των εκτελεστικών οργάνων πολιτικού κόμματος. Εξαιρετικά, έως και δύο μέλη του ΔΣ μπορούν να διοριστούν από πρόσωπα που είχαν μία από τις ανωτέρω ιδιότητες εφόσον κατά τον χρόνο διορισμού τους έχει παρέλθει τετραετία από τότε που απώλεσαν οποιαδήποτε από τις ανωτέρω ιδιότητες.

Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου² για το έτος 2024 είχε ως εξής³:

- Αναστασία Μιαούλη, Πρόεδρος, ομότιμη Καθηγήτρια ΟΠΑ
- Δημήτριος Καινούργιος, Μέλος ΔΣ και αναπληρωτής Πρόεδρος, Καθηγητής ΕΚΠΑ
- Νικόλαος Τάτσος, Μέλος ΔΣ, πρώην Καθηγητής Παντείου Πανεπιστημίου
- Απόστολος Φιλιππόπουλος, Μέλος ΔΣ, ομότιμος Καθηγητής ΟΠΑ
- Εμμανουήλ Μαματζάκης, Μέλος ΔΣ, Καθηγητής Πανεπιστημίου του Λονδίνου

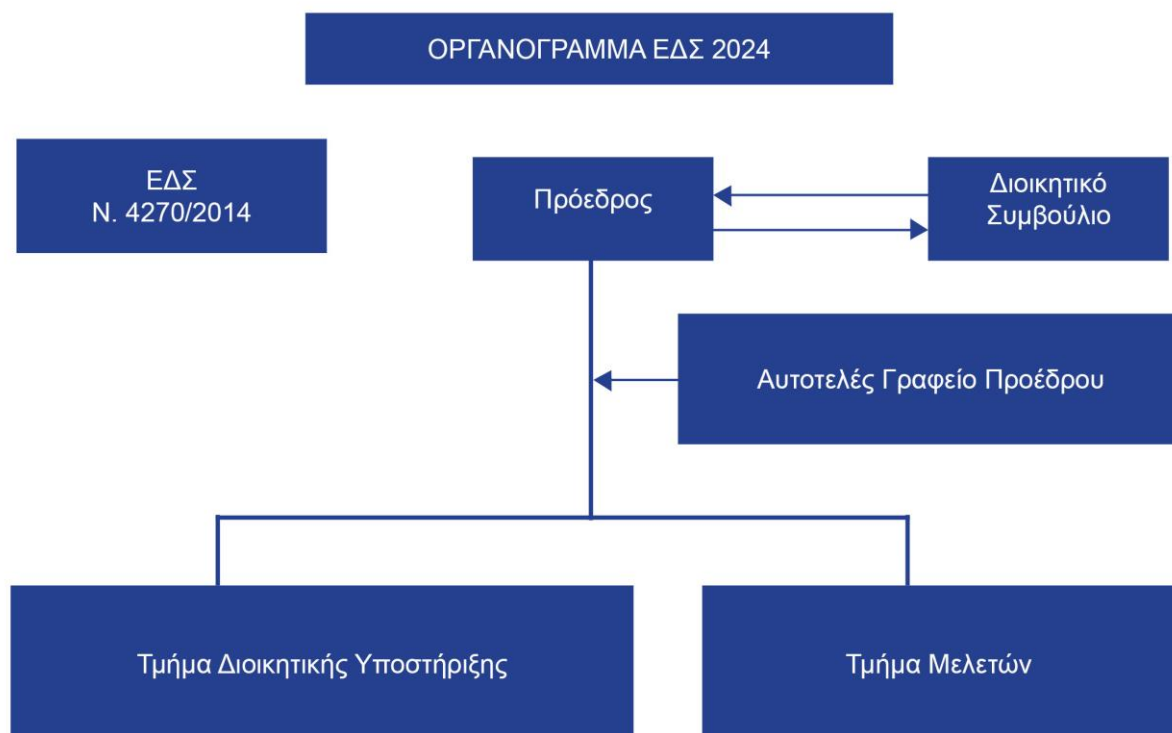
Το ΔΣ είναι το ανώτατο όργανο λήψης αποφάσεων του Δημοσιονομικού Συμβουλίου και είναι υπεύθυνο για την εκπλήρωση των καθηκόντων του ΕΔΣ. Ειδικότερα, κάθε έκθεση του ΕΔΣ συζητείται και εγκρίνεται από το ΔΣ πριν τη δημοσιοποίηση ή την υιοθέτησή της.

Οι υπηρεσίες του Δημοσιονομικού Συμβουλίου οργανώνονται σε δύο τμήματα ως ακολούθως: α) Τμήμα Διοικητικής Υποστήριξης και β) Τμήμα Μελετών.

Οι αρμοδιότητες του Τμήματος Διοικητικής Υποστήριξης αφορούν τα θέματα προσωπικού, την οικονομική διαχείριση, τις προμήθειες και τα θέματα πληροφορικής. Από την άλλη πλευρά, έργο του Τμήματος Μελετών είναι η επιστημονική υποστήριξη του Διοικητικού Συμβουλίου στην εκπλήρωση των αρμοδιοτήτων του όπως αυτές καθορίζονται στον ιδρυτικό νόμο του ΕΔΣ.

² Αποφάσεις διορισμού υπ' αριθμ.33972ΕΞ2022/14.03.2022 (ΦΕΚ ΥΟΔΔ 177/14.03.2022) και υπ' αριθμ. 11287ΕΞ2020/30.01.2020 (ΦΕΚ ΥΟΔΔ 66/31.01.2020).

³ Τα βιογραφικά της Προέδρου και των μελών του ΔΣ επισυνάπτονται στο Παράρτημα Ι της παρούσης εκθέσεως δραστηριοτήτων.

Για τη στελέχωση των υπηρεσιών του ΕΔΣ έχουν συσταθεί 20 οργανικές θέσεις οι οποίες διακρίνονται σε 9 θέσεις Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού (ΕΕΠ), 5 θέσεις Επιστημονικού Προσωπικού (ΕΠ) κατηγορίας ΠΕ και 6 θέσεις διοικητικών υπαλλήλων κατηγοριών ΠΕ ή ΤΕ κατηγορίας, ήτοι μέχρι 5 θέσεις στους κλάδους Διοικητικού ή Διοικητικού - Οικονομικού και τουλάχιστον 1 θέση στον κλάδο Πληροφορικής.

Το σύνολο του προσωπικού του φορέα ανέρχονταν στο τέλος του 2024 σε 13 άτομα, εκ των οποίων 5 υπηρετούσαν με απόσπαση σε άλλους φορείς. Το εκπαιδευτικό επίπεδο του προσωπικού είναι ιδιαίτερα υψηλό καθώς η συντριπτική πλειονότητα των υπαλλήλων κατέχουν μεταπτυχιακούς τίτλους σπουδών, ενώ 4 άτομα κατέχουν και διδακτορικό δίπλωμα στα οικονομικά.

Η εσωτερική λειτουργία του ΕΔΣ διέπεται από τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας⁴, τον Κανονισμό Οικονομικής Διαχείρισης⁵ και τον Κώδικα Δεοντολογίας⁶.

⁴ https://www.hfisc.gr/sites/default/files/eswterikos_kanonismos_leitourgias.pdf

⁵ https://www.hfisc.gr/sites/default/files/kanonismos_oikonomikhs_diaxeirishs.pdf

⁶ https://www.hfisc.gr/sites/default/files/kodikas_deontologias.pdf

2. Νομοθεσία και αρμοδιότητες

Στις αρμοδιότητές του ΕΔΣ, όπως αυτές καθορίζονται στον ιδρυτικό του νόμο (άρθρο 2 του ν. 4270/2014⁷), περιλαμβάνονται κυρίως η αξιολόγηση των μακροοικονομικών και δημοσιονομικών προβλέψεων επί των οποίων στηρίζεται το προσχέδιο/σχέδιο του Προϋπολογισμού και το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής (ΜΠΔΣ), καθώς και η παρακολούθηση της εκτέλεσης του Προϋπολογισμού και της συμμόρφωσης με τους εθνικούς και ευρωπαϊκούς δημοσιονομικούς κανόνες και με τα όρια που προβλέπονται στο Δημοσιονομικό Σύμφωνο.

Ειδικότερα, σύμφωνα με την παρ.4 του άρθρου 42 του ν. 4270/2014, το ΜΠΔΣ και το σχέδιο του ετήσιου Κρατικού Προϋπολογισμού βασίζονται σε μακροοικονομικές προβλέψεις που αξιολογούνται από το Δημοσιονομικό Συμβούλιο, με σκοπό την υιοθέτησή τους. Η επεξηγηματική έκθεση του ΜΠΔΣ και η εισηγητική έκθεση του ετήσιου Κρατικού Προϋπολογισμού αναφέρουν αν οι μακροοικονομικές και οι δημοσιονομικές προβλέψεις, πάνω στις οποίες βασίζονται, έχουν υιοθετηθεί από το Δημοσιονομικό Συμβούλιο.

Περαιτέρω, σύμφωνα με την παρ.2 του άρθρου 58 του ν.4270/2014, οι μακροοικονομικές προβλέψεις που περιλαμβάνονται στην περιληπτική εισηγητική έκθεση του προσχεδίου του ετήσιου Κρατικού Προϋπολογισμού, αξιολογούνται εγκαίρως από το Δημοσιονομικό Συμβούλιο, σύμφωνα με τις διαδικασίες και το χρονοδιάγραμμα που ορίζονται στο μνημόνιο συνεργασίας μεταξύ του Δημοσιονομικού Συμβουλίου και του Υπουργείου Οικονομικών. Η υιοθέτηση των μακροοικονομικών προβλέψεων ανακοινώνεται στην ιστοσελίδα του Συμβουλίου.

Επιπροσθέτως, η διαπίστωση από το Δημοσιονομικό Συμβούλιο ότι η περιληπτική εισηγητική έκθεση του προσχεδίου του ετήσιου Κρατικού Προϋπολογισμού συμμορφώνεται με τα όρια που προβλέπονται στο Δημοσιονομικό Σύμφωνο του άρθρου τρίτου του ν. 4063/2012 αποτελεί προϋπόθεση για την κατάθεση του προσχεδίου.

Σημειώνεται, επίσης, ότι προσφάτως ανατέθηκε στο ΕΔΣ και η αρμοδιότητα κοστολόγησης των προεκλογικών προγραμμάτων των κομμάτων (άρθρο 48 του ν.5045/2023).

Όσον αφορά το σχετικό ευρωπαϊκό νομοθετικό πλαίσιο, επισημαίνεται πως στις 30 Απριλίου 2024 τέθηκαν σε ισχύ οι νέοι αναθεωρημένοι δημοσιονομικοί κανόνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συγκεκριμένα, δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ο Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1263⁸ σχετικά με τον αποτελεσματικό συντονισμό των οικονομικών πολιτικών και την πολυμερή δημοσιονομική εποπτεία,

⁷ <https://www.hfisc.gr/nomothesia>

⁸ <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj?locale=el>

ο οποίος αντικατέστησε τον Κανονισμό 1466/1997. Επίσης, εκδόθηκε ο Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1264⁹ ο οποίος τροποποίησε τον Κανονισμό 1467/97 για την επιτάχυνση και τη διασαφήνιση της εφαρμογής της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος. Τέλος, εκδόθηκε η Οδηγία (ΕΕ) 2024/1265¹⁰ για την τροποποίηση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ σχετικά με τις απαιτήσεις για τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών. Σε εθνικό επίπεδο έχει συσταθεί από το αρμόδιο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών σχετική Ομάδα Εργασίας, με συμμετοχή εκπροσώπου του ΕΔΣ, για την προσαρμογή του εγχώριου θεσμικού πλαισίου στις νέες ευρωπαϊκές απαιτήσεις¹¹.

Για την εκπλήρωση των ως άνω αρμοδιοτήτων του, το ΕΔΣ δύναται να ζητήσει κάθε αναγκαία πληροφορία από οποιονδήποτε φορέα του δημοσίου τομέα ή άλλο πρόσωπο που τυγχάνει επιχορήγησης, δανείου ή εγγύησης από το Δημόσιο, ειδικά δε από εκείνους με τους οποίους έχει σταθερή ανταλλαγή πληροφοριών (άρθρο 11 του ν.4270/2014). Ο φορέας ή το άτομο οφείλουν να παράσχουν τις ανάλογες πληροφορίες στο ΕΔΣ, όταν τους ζητηθεί. Με την επιφύλαξη ειδικών νόμων που καθιερώνουν υποχρέωση εχεμύθειας, όλες οι δημόσιες αρχές και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου έχουν υποχρέωση να παρέχουν πληροφορίες και να συνδράμουν το ΕΔΣ κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Τέλος, σημειώνεται πως το Δημοσιονομικό Συμβούλιο υποβάλλει στη Βουλή, εντός έξι (6) μηνών από το τέλος κάθε οικονομικού έτους, ετήσια έκθεση σχετικά με τις δραστηριότητές του κατά το οικείο έτος, μαζί με τις ελεγχθείσες οικονομικές καταστάσεις, και τα αναρτά στην ιστοσελίδα του (άρθρο 13, παρ.5 του ν.4270/2014).

Πλαίσιο Ι: Κυριότεροι σταθμοί στη λειτουργία και εξέλιξη του ΕΔΣ

2014: Σύσταση του ΕΔΣ με το νόμο 4270/2014.

2015: Διορισμός του πρώτου Διοικητικού Συμβουλίου το Νοέμβριο του 2015.

2016: Έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας του φορέα. Δημοσιεύεται η πρώτη εξαμηνιαία έκθεση του φορέα το Νοέμβριο του 2016. Εκδίδεται ο Κανονισμός Οικονομικής Διαχείρισης του ΕΔΣ.

2017: Τροποποιείται ο ιδρυτικός νόμος του φορέα (άρθρα 66 και 67 του ν.4472/2017) και ανατίθεται στο ΕΔΣ η αρμοδιότητα παρακολούθησης της συμμόρφωσης με τα όρια που περιλαμβάνονται στο Δημοσιονομικό Σύμφωνο. Εκδίδεται ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας του ΕΔΣ.

⁹ <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj?locale=el>

¹⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/ALL/?uri=CELEX:32024L1265>

¹¹ Βλέπε σχετικά Μέρος ΙΙΙ, ενότητα 2 για τη συνεργασία με το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και τη σύσταση της συγκεκριμένης ομάδας εργασίας.

2018: Εκδίδεται ο Κώδικας Δεοντολογίας του ΕΔΣ.

2019: Σύσταση και συγκρότηση του Υπηρεσιακού Συμβουλίου του φορέα.

2020: Επιτυχής λειτουργία και άσκηση των αρμοδιοτήτων του φορέα κατά τη διάρκεια της πανδημίας του COVID-19.

2021: Διενέργεια εξωτερικού ελέγχου του ΕΔΣ από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

2022: Διορισμός του δεύτερου Διοικητικού Συμβουλίου του φορέα. Ένταξη του ΕΔΣ στο Πρόγραμμα Τεχνικής Στήριξης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (SG Reform).

2023: Με το νόμο 5045/2023 (άρθρο 48) ανατίθεται στο ΕΔΣ η αρμοδιότητα της κοστολόγησης των προεκλογικών προγραμμάτων των κομμάτων.

2024: Δημοσιεύτηκαν τα νέα νομοθετικά κείμενα που διέπουν την οικονομική διακυβέρνηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Κανονισμοί 1263/29.04.2024 και 1264/29.04.2024 και Οδηγία 1265/29.04.2024). Το ΕΔΣ συμμετείχε στην εθνική ομάδα εργασίας του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών για την προσαρμογή του εθνικού δικαίου με τα εν λόγω κείμενα.

Το Τμήμα Μελετών του ΕΔΣ κατά τη διάρκεια του 2024 ανταποκρίθηκε στην υποβολή των τακτικών εκθέσεων και των γνωμοδοτήσεων που ορίζει ο ιδρυτικός νόμος του φορέα (ν.4270/2014). Στο πλαίσιο αυτό συντάχθηκαν εσωτερικά σημειώματα αναγκαία για την τεκμηρίωση επιμέρους θεμάτων, ιδίως όσον αφορά τις μακροοικονομικές προβλέψεις και την παρακολούθηση των δημοσιονομικών αποτελεσμάτων. Επίσης, στο πλαίσιο ανάπτυξης του επιστημονικού έργου του θεσμού, μέλη της Διοίκησης και στελέχη του Τμήματος Μελετών παρουσίασαν εργασίες τους σε επιστημονικά συνέδρια και δημοσίευσαν δοκίμια εργασίας και άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά. Τέλος, το 2024 αποτέλεσε τη χρονιά της ουσιαστικής έναρξης του προγράμματος τεχνικής στήριξης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (SG Reform) με στόχο την αναβάθμιση των τεχνικών δυνατοτήτων της Αρχής.

1. Τακτικές εξαμηνιαίες εκθέσεις και γνωμοδοτήσεις/αξιολογήσεις

Όσον αφορά τις τακτικές εξαμηνιαίες εκθέσεις, η Εαρινή έκθεση του ΕΔΣ δημοσιεύτηκε τον Ιούνιο του 2024¹² και η Φθινοπωρινή τον Δεκέμβριο¹³.

Επιπλέον, το ΕΔΣ διατύπωσε τις ακόλουθες γνώμες:

- i) Γνώμη επί των μακροοικονομικών προβλέψεων του Προγράμματος Σταθερότητας 2024 (Απρίλιος 2024)¹⁴, η οποία συμπεριλήφθηκε ως Παράρτημα στο εν λόγω κείμενο.
- ii) Γνώμη επί του Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού-Διαρθρωτικού Σχεδίου 2024 (Σεπτέμβριος 2024)¹⁵, η οποία επισυνάφθηκε ως Παράρτημα III στο εν λόγω σχέδιο.
- iii) Γνώμη επί των μακροοικονομικών προβλέψεων του Προσχεδίου Κρατικού Προϋπολογισμού 2025 (Οκτώβριος 2024)¹⁶, η οποία επισυνάφθηκε ως Παράρτημα III στο εν λόγω προσχέδιο.
- iv) Γνώμη επί του Σχεδίου του Ετήσιου Κρατικού Προϋπολογισμού για το έτος 2025 (Νοέμβριος 2024)¹⁷. Στη σχετική εισηγητική έκθεση γίνεται αναφορά στην εν λόγω γνώμη του ΕΔΣ.

¹² https://www.hfisc.gr/sites/default/files/earini_ekthesi_2024_0_0.pdf

¹³ https://www.hfisc.gr/sites/default/files/fthinoporini_ekthesi_2024_-18122024.pdf

¹⁴ https://www.hfisc.gr/sites/default/files/gnomi_eds_ps2024.pdf

¹⁵ https://www.hfisc.gr/sites/default/files/2024_09_25_eds_gnomi_mds_2024.pdf

¹⁶ https://www.hfisc.gr/sites/default/files/2024_10_07_eds_gnomi_pkp_2025.pdf

¹⁷ https://www.hfisc.gr/sites/default/files/epistoli_eds_kp_2025.pdf

Επιπροσθέτως, λόγω εκτάκτων συνθηκών ψηφίστηκαν κατά τη διάρκεια του 2024 δύο συμπληρωματικοί κρατικοί προϋπολογισμοί με τους οποίους εγκρίθηκε αύξηση πιστώσεων του Κρατικού Προϋπολογισμού 2024. Το ΕΔΣ δημοσίευσε πριν από την ψήφιση του κάθε συμπληρωματικού προϋπολογισμού σχετική γνώμη, ήτοι τον Σεπτέμβριο¹⁸ και τον Νοέμβριο του 2024¹⁹, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ.5γ του ν.4270/2014.

Πλαίσιο II: Τα κυριότερα σημεία των εκθέσεων και των γνώμών του ΕΔΣ το 2024

Γνώμη Προγράμματος Σταθερότητας (Απρίλιος 2024)

Το ΕΔΣ, ως ανεξάρτητος δημοσιονομικός θεσμός, σύμφωνα με τις διατάξεις 473/2013 Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) για τα δημοσιονομικά προγράμματα των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ, διατύπωσε τη γνώμη του επί των μακροοικονομικών προβλέψεων του Προγράμματος Σταθερότητας τον Απρίλιο του 2024.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την εν λόγω γνώμη, το μακροοικονομικό σενάριο του ΠΣ 2024 είναι συνεπές με τα αντίστοιχα του ΠΣ 2023 και του ΚΠ 2024. Η αύξηση του ακαθάριστου σχηματισμού πάγιου κεφαλαίου με τη σημαντική συνεισφορά από τα κεφάλαια του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας παίζουν πρωταρχικό ρόλο στην αναμενόμενη αύξηση του ΑΕΠ για το 2024 και για το 2025. Επιπλέον, η πιθανή αποκλιμάκωση των επιτοκίων της ΕΚΤ, η περαιτέρω αναβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας της Ελλάδας από ξένους οίκους αξιολόγησης, η ολοκλήρωση της εξυγίανσης του τραπεζικού συστήματος και η αξιοποίηση του υψηλού αποθέματος καταθέσεων δημιουργούν ευοίωνες προοπτικές για την υλοποίηση του μακροοικονομικού σεναρίου.

Από την άλλη πλευρά, προκλήσεις για την υλοποίηση του μακροοικονομικού σεναρίου του ΠΣ2024 μπορεί να υπάρχουν λόγω μιας αυξημένης αβεβαιότητας, που σχετίζεται με τη μεγαλύτερη του αναμενόμενου διατήρηση των πληθωριστικών πιέσεων, με εξωγενείς κλυδωνισμούς στην οικονομία λόγω των γεωπολιτικών εντάσεων, καθώς και με τους νέους κανόνες του ευρωπαϊκού πλαισίου δημοσιονομικής διακυβέρνησης που ψηφίστηκε πρόσφατα στην ΕΕ.

Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, το Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο υιοθέτησε τις μακροοικονομικές προβλέψεις του Προγράμματος Σταθερότητας 2024.

¹⁸ https://www.hfisc.gr/sites/default/files/gnomi_skp2024_septemvrios.pdf

¹⁹ https://www.hfisc.gr/sites/default/files/2024_09_25_edsgnomi_mds_2024.pdf

Εαρινή Έκθεση (Ιούνιος 2024)

Η Εαρινή Έκθεση 2024 του ΕΔΣ επικεντρώθηκε στον απολογισμό των οικονομικών εξελίξεων του 2023, καθώς και στις εκτιμήσεις για την εξέλιξή τους κατά το 2024.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την εν λόγω έκθεση, η ελληνική οικονομία για το 2023 κατέγραψε θετική επίδοση με το πραγματικό ΑΕΠ να αυξάνεται κατά 2%, σημαντικά υψηλότερα από τον μέσο όρο των χωρών της ευρωζώνης ο οποίος διαμορφώθηκε σε 0,5%. Η αύξηση αυτή του ΑΕΠ στηρίχθηκε κυρίως στην θετική μεταβολή της ιδιωτικής κατανάλωσης κατά 1,8%. Επιπλέον θετική συμβολή είχε η αύξηση του ακαθάριστου σχηματισμού παγίου κεφαλαίου κατά 4% και της δημόσιας κατανάλωσης κατά 1,7%.

Για το 2024, η οικονομία αναμένεται να διατηρήσει την αναπτυξιακή της δυναμική με την εκτίμηση για αύξηση του ΑΕΠ κατά 2,5%. Οι περισσότερες εκτιμήσεις για τη μεταβολή του ελληνικού ΑΕΠ το 2024 κυμαίνονται εντός εύρους της τάξης του 2,0% με 2,5%. Παράλληλα, η ευρωζώνη φαίνεται να ξεφεύγει από το σενάριο της ύφεσης καταγράφοντας το α' τρίμηνο του 2024 αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ κατά 0,4%, σε ετήσια βάση, και κατά 0,3% σε σχέση με το δ' τρίμηνο του 2023.

Όσον αφορά την αγορά εργασίας, το ποσοστό ανεργίας κατά το δ' εξάμηνο του 2023 διαμορφώθηκε σε 10,6% συνεχίζοντας την καθοδική πορεία της τελευταίας δεκαετίας. Αντίστοιχα η απασχόληση κατά το δ' τρίμηνο του 2023 αυξήθηκε κατά 1,2% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο το 2022. Στο πεδίο των τιμών, παρατηρήθηκε σταδιακή αποκλιμάκωση του πληθωρισμού, κυρίως λόγω των μειώσεων στις τιμές των ενεργειακών αγαθών. Στον εξωτερικό τομέα βελτίωση καταγράφηκε στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών το 2023 με το σχετικό έλλειμμα να περιορίζεται κατά 7,3 δισ. ευρώ, περίπου, σε σχέση με το 2022 (-34%). Ως ποσοστό του ΑΕΠ η μεταβολή αυτή συνεπάγεται τη μείωση του ελλείμματος του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών από 10,3% του ΑΕΠ το 2022 σε 6,3% του ΑΕΠ το 2023.

Οι μακροοικονομικές προβλέψεις για το 2024 υπόκεινται σε αβεβαιότητες με τις συνεχιζόμενες γεωπολιτικές εντάσεις να εξακολουθούν να αποτελούν ένα σημαντικό παράγοντα κινδύνου τόσο για την ανάπτυξη όσο και για τον πληθωρισμό στην Ευρωζώνη. Παρά την αποκλιμάκωση, ο πληθωρισμός ειδών διατροφής και υπηρεσιών εξακολουθεί να συνιστά έναν παράγοντα αβεβαιότητας με απαραίτητη την ενίσχυση στις πολιτικές αντιμετώπισής του. Επιπλέον, για την επιτυχή υλοποίηση της πρόβλεψης για αύξηση του ελληνικού ΑΕΠ κατά 2,5% είναι κομβικής σημασίας η πλήρης και αποτελεσματική αξιοποίηση των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και η συνέχιση των μεταρρυθμίσεων με στόχο την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας.

Στο δημοσιονομικό πεδίο το 2023, ο προϋπολογισμός κατέγραψε πρωτογενές πλεόνασμα της τάξης του 1,9% του ΑΕΠ, επίδοση βελτιωμένη τόσο σε σχέση με το προηγούμενο έτος, όσο και με τον στόχο που είχε τεθεί τον Νοέμβριο στην εισηγητική έκθεση του προϋπολογισμού του κράτους (0,7% του ΑΕΠ). Για το 2024, η εκτέλεση

του προϋπολογισμού κατά το α' τρίμηνο κινείται εντός στόχων με το πρωτογενές πλεόνασμα της Γενικής Κυβέρνησης να ξεπερνάει το 0,8% του ΑΕΠ σε ταμειακή βάση.

Αναφορικά με το χρέος, το 2023 ο λόγος δημοσίου χρέους προς ΑΕΠ κατέγραψε περαιτέρω μείωση κατά 10,8 ποσοστιαίες μονάδες και διαμορφώθηκε στο 161,9%. Την περίοδο 2021-2023, η σωρευτική μείωση του δημοσίου χρέους ως ποσοστό στο ΑΕΠ υπολογίζεται στις 44 περίπου ποσοστιαίες μονάδες.

Τέλος, αναφορικά με τους δημοσιονομικούς στόχους του 2024 στο Ισοζύγιο της Γενικής Κυβέρνησης αναμένεται περαιτέρω μείωση του ελλείμματος, το οποίο εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί στο 1,1% του ΑΕΠ και αντίστοιχη βελτίωση στο πρωτογενές πλεόνασμα, το οποίο εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί στο 2,1% του ΑΕΠ.

Συμπερασματικά, παρόλο ότι η πορεία της ελληνικής οικονομίας είναι σαφώς καλύτερη του μέσου όρου της Ευρωζώνης και της ΕΕ για το 2023 και αναμένεται συνέχιση της ανάπτυξης και για το 2024, απαιτείται δημοσιονομική επαγρύπνηση για όλα τα επόμενα έτη. Η επίτευξη δημοσιονομικών πλεονασμάτων εφεξής, που περιγράφεται στο νέο πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης, είναι αναγκαία τόσο λόγω της γεωπολιτικής και οικονομικής αβεβαιότητας διεθνώς, όσο και λόγω των υποχρεώσεων της χώρας μας στους ευρωπαϊκούς θεσμούς για τη σταδιακή αποπληρωμή των δανείων των Μνημονίων, ειδικά από το 2026 και μετά.

Γνώμη Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού-Διαρθρωτικού Σχεδίου (Σεπτέμβριος 2024)

Το ΕΔΣ, ως ανεξάρτητος δημοσιονομικός φορέας σύμφωνα με τον ν.4270/2014, αξιολογεί με σκοπό την υιοθέτηση τις μακροοικονομικές προβλέψεις και παραδοχές, στις οποίες στηρίζεται η πολυετής πορεία των καθαρών δαπανών του Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού - Διαρθρωτικού Σχεδίου 2024 (ΜΔΣ 2024), όπως ορίζεται στους Κανονισμούς 2024/1263 (άρθρο 11 παρ. 2) και 473/2013 (άρθρο 4 παρ. 4) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ).

Πρόκειται για την πρώτη γνωμοδότηση εντός του νέου πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ, που τέθηκε σε ισχύ στις 30 Απριλίου 2024, σχετικά με το ΜΔΣ της Ελλάδας. Το νέο πλαίσιο βασίζεται σε ανάλυση των ιδιαίτερων κινδύνων ανά χώρα, διασφαλίζοντας τη συνεχή και εύλογη μείωση του λόγου χρέους προς ΑΕΠ. Οι καθαρές πρωτογενείς δαπάνες πλέον αποτελούν τη μοναδική λειτουργική μεταβλητή παρακολούθησης της δημοσιονομικής κατάστασης της χώρας, πάντα σε συμμόρφωση με τους κανόνες του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης της ΕΕ σχετικά με τις τιμές αναφοράς του 3% και 60% του ΑΕΠ για το έλλειμμα και το χρέος, αντίστοιχα.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την λόγω γνώμη, οι μακροοικονομικές προβλέψεις του ΥΠΕΘΟ, στις οποίες βασίζεται το μεσοπρόθεσμο σχέδιο, για τον ρυθμό μεγέθυνσης του πραγματικού ΑΕΠ των ετών 2024 (2,2%) και 2025 (2,3%), βρίσκονται εντός του εύρους των προβλέψεων του ΕΔΣ.

Σύμφωνα με το μακροοικονομικό σενάριο στο οποίο βασίζεται το ΜΔΣ 2024, οι βασικοί μοχλοί ανάπτυξης για το 2024 και το 2025 είναι οι επενδύσεις, υποστηριζόμενες από τα κεφάλαια του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΕΣΑΑ), και η διατηρούμενη δυναμική της ιδιωτικής κατανάλωσης, λόγω ευνοϊκών συνθηκών στην αγορά εργασίας.

Μετά την επίτευξη ενός δημοσιονομικού πλεονάσματος 1,9% σε σχέση με στόχο 1,1% το 2023, αναμένεται η συνέχιση της συνετής δημοσιονομικής πολιτικής για τα επόμενα χρόνια 2025-2028, έτσι ώστε να εξασφαλιστεί ένας ικανοποιητικός ρυθμός μείωσης του δημοσίου χρέους. Επιπλέον, η επιτάχυνση των μεταρρυθμίσεων για την ενίσχυση των επενδύσεων και την αναμόρφωση του φορολογικού συστήματος και η περαιτέρω αναβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας της Ελλάδας από τους διεθνείς οίκους αξιολόγησης, είναι παράγοντες που θα λειτουργήσουν ευεργετικά στην ανάπτυξη του ΑΕΠ και μείωση του χρέους.

Με βάση τα ανωτέρω, το ΕΔΣ ενέκρινε τις μακροοικονομικές προβλέψεις και τις παραδοχές που βασίζεται η πολυετής πορεία των καθαρών δαπανών του Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού-Διαρθρωτικού Σχεδίου 2024.

Γνώμη Προσχεδίου Κρατικού Προϋπολογισμού 2025 (Οκτώβριος 2024)

Το ΕΔΣ, ως ανεξάρτητος δημοσιονομικός φορέας σύμφωνα με τον ν.4270/2014, αξιολογεί τις μακροοικονομικές προβλέψεις, στις οποίες στηρίζεται το Προσχέδιο του Κρατικού Προϋπολογισμού 2025 (ΠΚΠ 2025), και διαπιστώνει τη συμμόρφωση με τους δημοσιονομικούς κανόνες. Σημειώνεται πως πρόκειται για την πρώτη γνωμοδότηση σχετικά με τον ετήσιο δημοσιονομικό σχεδιασμό της χώρας εντός του νέου πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ, που τέθηκε σε ισχύ στις 30 Απριλίου 2024.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τη λόγω γνώμη, οι μακροοικονομικές προβλέψεις επί των οποίων στηρίζεται το ΠΚΠ 2025 ευθυγραμμίζονται με εκείνες του μεσοπρόθεσμου σχεδιασμού του ΥΠΕΘΟ. Σχετικά με τη διαπίστωση εκ μέρους του ΕΔΣ της συμμόρφωσης του ΠΚΠ 2025 με τους δημοσιονομικούς κανόνες του ΣΣΑ, σημειώνεται ότι διασφαλίζεται η τήρηση της τιμής αναφοράς του 3% του ΑΕΠ για το έλλειμμα, το οποίο αναμένεται να διαμορφωθεί από 1% του ΑΕΠ το τρέχον έτος σε 0,6% του ΑΕΠ το 2025, καθώς και η εύλογη και συνεχής μείωση του λόγου χρέους προς ΑΕΠ κατά 4,6 ποσοστιαίες μονάδες. Επίσης, η ονομαστική αύξηση των καθαρών πρωτογενών δαπανών για το 2024 εκτιμάται ότι θα συνεχίσει να είναι σε πλήρη

συμμόρφωση με τη σύσταση του Συμβουλίου (ανώτατο όριο αύξησης 2,6%). Για το 2025, η αύξηση των καθαρών πρωτογενών δαπανών αναμένεται στο 3,7%, σύμφωνα με τις δημοσιονομικές δεσμεύσεις που αποτυπώνονται στο ΜΔΣ 2025-2028.

Στην αντιμετώπιση τόσο των μακροοικονομικών όσο και των δημοσιονομικών προκλήσεων συντάσσονται μια σειρά παραγόντων, όπως: (α) η ανάκτηση της επενδυτικής βαθμίδας και η βελτιωμένη προοπτική της εξωστρέφειας της ελληνικής οικονομίας μπορεί να οδηγήσει σε ακόμα εντονότερο ενδιαφέρον για τους ελληνικούς τίτλους και επενδυτικά σχέδια, (β) μια υψηλότερη αναπτυξιακή δυναμική της οικονομίας μετά από επιτάχυνση της υλοποίησης των ευρωπαϊκών προγραμμάτων και των διαθρωτικών μεταρρυθμίσεων στις αγορές αγαθών και υπηρεσιών καθώς και της αγοράς εργασίας, (γ) η ταχύτερη του αναμενόμενου πτωτική πορεία του πληθωρισμού και των επιτοκίων της ΕΚΤ, με ευεργετικές επιδράσεις στο κόστος δανεισμού, στην εμπιστοσύνη των αγορών και τελικά στην ανάπτυξη.

Με βάση τα ανωτέρω, το ΕΔΣ υιοθέτησε τις μακροοικονομικές προβλέψεις στις οποίες βασίζεται το Προσχέδιο του Κρατικού Προϋπολογισμού 2025 και διαπίστωσε τη συμμόρφωση των δημοσιονομικών μεγεθών με τους κανόνες του νέου ευρωπαϊκού πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης.

Γνώμη Σχεδίου Κρατικού Προϋπολογισμού 2025 (Νοέμβριος 2024)

Το ΕΔΣ, σύμφωνα με το άρθρο 2, παρ. 4 & 5, και το άρθρο 42, παρ. 4 του ν.4270/2014, καθώς και το άρθρο 2, παρ. 1 (α), το άρθρο 4, παρ. 4 και το άρθρο 5 του Κανονισμού (ΕΕ) 473/2013, αξιολογεί ως ανεξάρτητος δημοσιονομικός φορέας τις μακροοικονομικές και δημοσιονομικές προβλέψεις (κατά την έννοια της παρ. 6 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) στις οποίες στηρίζεται το Σχέδιο του ετήσιου Κρατικού Προϋπολογισμού (ΚΠ) 2025 και διαπιστώνει τη συμμόρφωση με τους δημοσιονομικούς κανόνες.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την εν λόγω γνώμη, η έως τώρα εκτέλεση του Προϋπολογισμού του 2024, η πρόσφατη αναθεώρηση των στοιχείων της ΕΛΣΤΑΤ, καθώς και οι φθινοπωρινές προβλέψεις της ΕΕ αποτυπώνουν μια συνεπή εικόνα των δημοσιονομικών μεγεθών του ΚΠ 2025, σε σχέση με ότι παρουσιάστηκε στο ΜΔΣ 2025-2028 και στο ΠΚΠ 2025 και συγκεκριμένα πρωτογενές πλεόνασμα για το 2024 2,5% του ΑΕΠ (έναντι 2,1% στο ΚΠ 2024) και για το 2025 2,4% του ΑΕΠ.

Σύμφωνα με τις δημοσιονομικές δεσμεύσεις, που αποτυπώνονται στο ΚΠ 2025, διασφαλίζεται η τήρηση της τιμής αναφοράς του 3% του ΑΕΠ για το έλλειμμα Γενικής Κυβέρνησης, το οποίο αναμένεται βελτιωμένο για το 2024 (0,7% του ΑΕΠ από 1% τον Οκτώβριο 2024 και 1,1 % τον Νοέμβριο 2023) και παραμένει σταθερή η πρόβλεψη για το 2025 (0,6% του ΑΕΠ). Αποτυπώνεται η εύλογη και συνεχής μείωση του λόγου

χρέους προς ΑΕΠ κατά 9,9 ποσοστιαίες μονάδες για το 2024 και 6,5 για το 2025. Τέλος, η ονομαστική αύξηση των καθαρών πρωτογενών δαπανών για το 2024 εκτιμάται ότι θα συνεχίσει να είναι σε πλήρη συμμόρφωση με τη σύσταση του Συμβουλίου (ανώτατο όριο αύξησης 2,6%), και για το 2025 αναμένεται ότι δε θα ξεπεράσει το όριο του 3,7%.

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, το Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο ενέκρινε τις μακροοικονομικές και δημοσιονομικές προβλέψεις του Κρατικού Προϋπολογισμού 2025, καθώς εμπίπτουν σε ένα εύρος αποδεκτών τιμών και διαπίστωσε τη συμμόρφωση με τους δημοσιονομικούς κανόνες.

Φθινοπωρινή Έκθεση (Δεκέμβριος 2024)

Η Φθινοπωρινή Έκθεση του ΕΔΣ ανέλυσε τις μακροοικονομικές και δημοσιονομικές εξελίξεις κατά τη διάρκεια του 2024 μέχρι τη στιγμή της έκδοσής της.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την εν λόγω έκθεση, το πραγματικό ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 2,3% σε ετήσια βάση το β' τρίμηνο του έτους, υπερδιπλάσια αύξηση σε σχέση με τον αντίστοιχο ρυθμό της ευρωζώνης (0,9%). Ως αποτέλεσμα, η συνολική αύξηση για το α' εξάμηνο διαμορφώθηκε στο 2,2%. Αυτή η θετική επίδοση οφείλεται κυρίως στην άνοδο της ιδιωτικής κατανάλωσης, η οποία σημείωσε αύξηση 2,2% κατά το α' εξάμηνο και στους πόρους από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, με θετική επίδραση στον ακαθάριστο σχηματισμό παγίου κεφαλαίου.

Θετική είναι και η εξέλιξη της απασχόλησης, η οποία αυξήθηκε κατά 1,6% τον Σεπτέμβριο του 2024 σε σχέση με την αντίστοιχη περυσινή περίοδο. Αντίστοιχα, το ποσοστό ανεργίας υποχώρησε στο 9,3%, το οποίο είναι το χαμηλότερο επίπεδο των τελευταίων 15 ετών.

Στο πεδίο του πληθωρισμού, η κατάσταση είναι βελτιωμένη με σταδιακή αλλά περιορισμένη αποκλιμάκωση. Ο πληθωρισμός τον Οκτώβριο του 2024 διαμορφώθηκε στο 3,1%, ενώ ο αντίστοιχος ρυθμός στην ευρωζώνη ήταν 2%. Σημείο που χρήζει προσοχής είναι ότι ο πληθωρισμός στην Ελλάδα φαίνεται να αποκτά πιο ενδογενή χαρακτηριστικά, επηρεαζόμενος λιγότερο από τις τιμές εισαγόμενων προϊόντων και κυρίως της ενέργειας. Αυτός είναι ο λόγος που ο δομικός πληθωρισμός στην Ελλάδα διαμορφώθηκε στο 4,3% τον Οκτώβριο, σημαντικά υψηλότερα από τον γενικό πληθωρισμό.

Στον εξωτερικό τομέα, το έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών κατά το οκτάμηνο Ιανουαρίου-Αυγούστου 2024 επιδεινώθηκε κατά σχεδόν 1 δισ. ευρώ σε σχέση με την αντίστοιχη περυσινή περίοδο, φτάνοντας τα 7,35 δισ. ευρώ.

Στους σημαντικότερους μακροοικονομικούς κινδύνους συγκαταλέγονται οι γεωπολιτικές εντάσεις λόγω των πολεμικών συρράξεων στην Ουκρανία και τη Μέση Ανατολή. Επιπλέον, η οικονομική επιβράδυνση ή στασιμότητα, που καταγράφουν

οικονομίες της Ευρώπης, αποτελεί σημαντική αβεβαιότητα για την εξέλιξη των μακροοικονομικών δεικτών στην Ελλάδα.

Στο δημοσιονομικό σκέλος, η εκτέλεση του προϋπολογισμού για την περίοδο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2024 κινείται εντός στόχων. Το ταμειακό πρωτογενές πλεόνασμα της ΓΚ ως ποσοστό του ΑΕΠ κατά την ίδια περίοδο (3,54% του ΑΕΠ) ξεπερνά κατά πολύ τον στόχο (2,5% του ΑΕΠ), όπως τέθηκε από την εισηγητική έκθεση του Προϋπολογισμού 2025 για το έτος 2024. Η επίτευξη του στόχου για πρωτογενές πλεόνασμα 2,5% του ΑΕΠ, που έχει τεθεί από την εισηγητική έκθεση του Προϋπολογισμού 2025 για το έτος 2024 θεωρείται εφικτή, ενώ δεν αποκλείεται πιθανή υπέρβαση. Επισημαίνεται πως η εν λόγω πρόβλεψη του ΕΔΣ για υπέρβαση του δημοσιονομικού στόχου επιβεβαιώθηκε πλήρως, καθώς το πρωτογενές πλεόνασμα για το 2024 διαμορφώθηκε τελικά σε 4,8% του ΑΕΠ σύμφωνα με τα απολογιστικά στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ.

Αναφορικά με το δημόσιο χρέος, αυτό κατέγραψε περαιτέρω μείωση κατά 9,9 ποσοστιαίες μονάδες το 2024 και ο λόγος του ως προς το ΑΕΠ, αναμένεται να διαμορφωθεί στο 154%.

Για το 2025 προβλέπεται περαιτέρω μείωση του ελλείμματος στο ισοζύγιο της Γενικής Κυβέρνησης (0,6% του ΑΕΠ) και συνέχιση επίτευξης πρωτογενών πλεονασμάτων (2,4% του ΑΕΠ).

2. Μακροοικονομικές προβλέψεις και δημοσιονομικά σημειώματα

A. Μακροοικονομικές προβλέψεις

Για την εκπλήρωση της αποστολής του φορέα αναφορικά με την αξιολόγηση και την υιοθέτηση των μακροοικονομικών προβλέψεων επί των οποίων στηρίζεται το προσχέδιο και σχέδιο του Κρατικού Προϋπολογισμού, το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής και το Πρόγραμμα Σταθερότητας, το ΕΔΣ έχει αναπτύξει μια σειρά από σχετικά οικονομετρικά μοντέλα.

Συγκεκριμένα, πραγματοποιούνται προβλέψεις για την εξέλιξη του ελληνικού ΑΕΠ με τη χρήση:

- i) του «δυναμικού υποδείγματος παραγόντων»²⁰ (Dynamic Factor Model) το οποίο αφορά βραχυπρόθεσμες προβλέψεις (ένα με δύο τρίμηνα μπροστά),
- ii) του υποδείγματος MIDAS (Mixed-Data Sampling) το οποίο αφορά επίσης βραχυπρόθεσμες προβλέψεις και

²⁰ https://www.hfisc.gr/sites/default/files/vrahyhronies_provlepseis_toy_pragmatikoy_aep_0.pdf

ili) του «διανυσματικού υποδείγματος διόρθωσης λαθών»²¹ (Vector Error Correction Model) το οποίο αφορά μεσοπρόθεσμες προβλέψεις (ένα με δύο έτη μπροστά).

Παράλληλα, ανά τρίμηνο γίνεται ενημέρωση της βάσης δεδομένων με στοιχεία μεταβολής του πραγματικού ΑΕΠ αναφορικά με τις προβλέψεις του ΕΔΣ και του ΥΠΕΘΟ, με σκοπό την αξιολόγηση αυτών των μακροοικονομικών προβλέψεων ως προς τα τελικά πραγματοποιηθέντα (ΕΛΣΤΑΤ).

B. Δημοσιονομικά σημειώματα

Όσον αφορά την παρακολούθηση των δημοσιονομικών εξελίξεων, κατά τη διάρκεια του 2024 συντάχθηκαν έξι εσωτερικά ενημερωτικά σημειώματα (ανά δίμηνο) αναφορικά με την εκτέλεση σε ταμειακή βάση του Κρατικού Προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού της Γενικής Κυβέρνησης. Τα εν λόγω σημειώματα παρακολούθησαν εάν ο προϋπολογισμός εκτελούνταν εντός του δημοσιονομικού στόχου της Εισηγητικής Έκθεσης του Κρατικού Προϋπολογισμού και μάλιστα διαπίστωσαν ότι υπήρχε πιθανότητα θετικής υπέρβασής του, η οποία και τελικώς επετεύχθη.

3. Επιστημονικές δημοσιεύσεις και παρουσιάσεις σε επιστημονικά συνέδρια

Το ΕΔΣ ενθαρρύνει την επιστημονική έρευνα των μελών και των στελεχών του σε θέματα σχετικά με τις αρμοδιότητες του θεσμού. Στο πλαίσιο αυτό είναι, εξ όσων γνωρίζουμε, η μοναδική Ανεξάρτητη Αρχή στην Ελλάδα η οποία έχει δημιουργήσει δική της σειρά δοκιμών εργασίας²² (working papers), ενώ παράλληλα ενθαρρύνει τις δημοσιεύσεις σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά και τις παρουσιάσεις σε επιστημονικά συνέδρια.

Συγκεκριμένα, κατά το 2024, έλαβαν χώρα οι ακόλουθες ερευνητικές δραστηριότητες:

- Δημοσίευση επιστημονικής εργασίας με τίτλο: *“Do the Interest Rates Really Relate to Economic Growth? The Case of Greece”*²³ στο συλλογικό τόμο *Economic Recessions - Navigating Economies in a Volatile World and the Path for Economic Resilience and Development* από τους Δ. Δημητρίου, στέλεχος του Τμήματος Μελετών του ΕΔΣ και Δ. Καινούργιο, μέλος του ΔΣ του ΕΔΣ (συν-συγγραφείς Αλ. Τσιούτσιος και Θ. Σίμος).

²¹ https://www.hfisc.gr/sites/default/files/dianysmatiko_ypodeigma_diorthosis_lathon_gia_tin_elliniki_oikonomia.pdf

²² Βλέπε Παράρτημα II της παρούσης έκθεσης δραστηριοτήτων. Τα εν λόγω δοκίμια εργασίας είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα του ΕΔΣ: <https://www.hfisc.gr/working-papers>

²³ <https://www.intechopen.com/chapters/1186447>

- Δημοσίευση κειμένου εργασίας στη σειρά δοκιμών του ΕΔΣ με τίτλο: *“Dynamic panel analysis of the EU’s fiscal reaction function with threshold effects”*²⁴ από τον Εμ. Μαματζάκη, μέλος του ΔΣ του ΕΔΣ. Το εν λόγω κείμενο εργασίας δημοσιεύτηκε στο διεθνές επιστημονικό περιοδικό Kyklos²⁵.
- Δημοσίευση κειμένου εργασίας στη σειρά δοκιμών του ΕΔΣ με τίτλο: *“From debt arithmetic to fiscal sustainability and fiscal rules: Taking stock and policy lessons”*²⁶, από τους Γ. Οικονομίδη, καθηγητή του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, Π. Κολιούση, στέλεχος του Τμήματος Μελετών του ΕΔΣ, Αν. Μιαούλη, Πρόεδρο του ΔΣ του ΕΔΣ και Απ. Φιλιππόπουλο, μέλος του ΔΣ του ΕΔΣ. Το εν λόγω κείμενο εργασίας έγινε δεκτό προς δημοσίευση στο διεθνές επιστημονικό περιοδικό Journal of Economic Asymmetries²⁷.
- Έγινε δεκτό προς δημοσίευση επιστημονικό άρθρο του Προϊσταμένου του Τμήματος Μελετών Αν. Παππά με τίτλο: *“Fiscal Rules in the European Union: Less Is More”*²⁸ στο διεθνές επιστημονικό περιοδικό Journal of Common Market Studies (συν-συγγραφείς Β. Căpraru και Ν. Sprincean).
- Παρουσίαση από τον Προϊστάμενο του Τμήματος Μελετών Αν. Παππά επιστημονικής εργασίας με τίτλο: *“Examining the Impact of Inflation and Inflation Volatility on Economic Growth: Evidence from European Union Economies”* στο διεθνές συνέδριο Applied Business and Economics 2024 στο Szczecin της Πολωνίας²⁹. Το εν λόγω άρθρο δημοσιεύτηκε στο διεθνές επιστημονικό περιοδικό Economies³⁰ (συν-συγγραφέας Ν. Μπούκας).
- Παρουσίαση από το στέλεχος του Τμήματος Μελετών Δ. Δημητρίου επιστημονικής εργασίας με τίτλο: *“The dynamic relationship between CO2 and GDP in US, Italy and Japan during volatile times”*³¹ (συν-συγγραφέας Ι.Κωστάκης, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο) στο 26^ο ετήσιο συνέδριο του International Network of Economic Research (INFER)³².

²⁴ https://www.hfisc.gr/sites/default/files/working_paper_14_0.pdf

²⁵ <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/kykl.12377>

²⁶ https://www.hfisc.gr/sites/default/files/working_paper_13_ind_2.pdf

²⁷ <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S1703494924000422>

²⁸ <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/jcms.13628>

²⁹ <https://2024.icabe.gr/conference-programme>

³⁰ <https://www.mdpi.com/2227-7099/13/2/31>

³¹ https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=4946964

³² <https://easychair.org/smart-program/26thINFERAC2024/2024-06-18.html>

4. Πρόγραμμα Τεχνικής Στήριξης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Κατά το 2024 έλαβε χώρα η ουσιαστική έναρξη του προγράμματος τεχνικής στήριξης της SG Reform³³ (Technical Support Instrument - TSI³⁴). Το ΕΔΣ συμμετέχει και στους τέσσερις πυλώνες (pillars) της κοινής με λοιπά δημοσιονομικά συμβούλια της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρότασης ενίσχυσης της δυναμικής και αποτελεσματικότητάς τους.

Αναλυτικότερα, οι τέσσερις πυλώνες είναι οι εξής:

- i. Ανάπτυξη ή/και αναβάθμιση των μακροοικονομικών και δημοσιονομικών εργαλείων/υποδειγμάτων (Upgrade and/or development of new macro and fiscal models),
- ii. Ενίσχυση των τεχνικών δυνατοτήτων για την ανάλυση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας, συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης του κλιματικού κινδύνου (Enhancing the long-term sustainability modelling capabilities of IFIs including climate risk assessment),
- iii. Προσδιορισμός τρόπων ενίσχυσης της στρατηγικής, θεσμικής και επιχειρησιακής αποτελεσματικότητας των Δημοσιονομικών Συμβουλίων ενόψει της αναθεώρησης του πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ (Identify ways to enhance IFIs strategic, institutional and operational effectiveness in view of the reformed EU economic governance framework) και
- iv. Ενίσχυση της προβολής του ΕΔΣ στο ευρύ κοινό και τα ενδιαφερόμενα μέρη (Increasing IFIs outreach and visibility towards the general public and stakeholders).

Κατά το α' εξάμηνο του 2024 ολοκληρώθηκε η συγγραφή της έκθεσης έναρξης (inception report). Εν συνεχεία, έλαβαν χώρα δύο επιτόπιες συναντήσεις με τους αρμόδιους από πλευράς αναδόχου στις 25-27 Ιουνίου 2024 και στις 27 Αυγούστου 2024. Στις 18 Δεκεμβρίου 2024 διεξήχθη εξ' αποστάσεως συνάντηση με τους εκπροσώπους του αναδόχου για την αποτίμηση της μέχρι τότε προόδου και το σχεδιασμό της επόμενης χρονιάς. Συγκεκριμένα, υποβλήθηκαν σχετικά σχέδια παραδοτέων για τη Φάση Α' σε όλες τις θεματικές, τα οποία αναμένεται να οριστικοποιηθούν εντός του 2025.

5. Επιστημονικές εργασίες σε εξέλιξη

Α. Προετοιμασία για τη συγγραφή κειμένου εργασίας με τίτλο *“Debt Sustainability Analysis: The case of Greece”* (σε συνεργασία με φοιτητή πρακτικής άσκησης).

³³ REFORM/2023/OP/0010 “Ενίσχυση της τεχνικής επάρκειας των Δημοσιονομικών Συμβουλίων” (Strengthening the capacity of Independent Fiscal Institutions).

³⁴ https://commission.europa.eu/funding-tenders/find-funding/eu-funding-programmes/technical-support-instrument/technical-support-instrument-tsi_en

Β. Προετοιμασία για τη συγγραφή κειμένου εργασίας με τίτλο “*Net nationally financed primary expenditure*” (σε συνεργασία με φοιτητή πρακτικής άσκησης).

Γ. Προετοιμασία για την ανάπτυξη ενός Μακροοικονομικού Υποδείγματος για την αξιολόγηση της οικονομικής πολιτικής της ελληνικής οικονομίας (Macroeconomic model for policy evaluation for the Greek Economy). Στόχος είναι η ανάπτυξη ενός μακροοικονομικού υποδείγματος με μικροοικονομική θεμελίωση για την ελληνική οικονομία. Το υπόδειγμα – σε ένα πλαίσιο γενικής (αν)ισορροπίας - μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη μελέτη της τάσης και των κύκλων της ελληνικής οικονομίας, καθώς και για τις επιπτώσεις των πραγματικών (actual) και υποθετικών (hypothetical) οικονομικών πολιτικών. Ως εκ τούτου, θα συμπληρώσει τα υπάρχοντα οικονομετρικά υποδείγματα του ΕΔΣ.

Η εξωστρέφεια του φορέα και η δικτύωσή του με αντίστοιχους φορείς του εσωτερικού και του εξωτερικού αποτελούν προτεραιότητα για το ΕΔΣ. Η διαχείριση και στήριξη της ανάπτυξης των εν λόγω συνεργασιών του ΕΔΣ αποτελεί, σύμφωνα με τον κανονισμό εσωτερικής λειτουργίας, αντικείμενο ευθύνης του Τμήματος Μελετών. Προς το σκοπό αυτό, κατά τη διάρκεια του 2024, καλλιεργήθηκαν συστηματικά οι σχέσεις συνεργασίας με ομόλογους οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως και με στελέχη της ελληνικής δημόσιας διοίκησης, ιδίως στο πλαίσιο εφαρμογής του μνημονίου συνεργασίας με το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

1. Διεθνείς σχέσεις

Στο πλαίσιο ανάπτυξης των σχέσεων με ομόλογους θεσμούς του εξωτερικού, το ΕΔΣ συμμετέχει:

Α) Στο δίκτυο/ομάδα εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (DG ECFIN) για τους Ανεξάρτητους Δημοσιονομικούς Θεσμούς³⁵ (EU Network of IFIs - EUNIFI).

Β) Στο Δίκτυο των Ανεξάρτητων Δημοσιονομικών Θεσμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης³⁶ (Network of EU IFIs) το οποίο αποτελεί έναν θεσμό με μέλη σε εθελοντική βάση, ανοιχτό σε όλους τους ανεξάρτητους δημοσιονομικούς οργανισμούς που λειτουργούν στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Γ) Στην ομάδα εργασίας του ΟΟΣΑ για τα Γραφεία Προϋπολογισμού των Κοινοβουλίων και τους Ανεξάρτητους Δημοσιονομικούς Θεσμούς³⁷ (OECD Working Party of Parliamentary Budget Officials and Independent Fiscal Institutions).

Ειδικότερα, στον τομέα των διεθνών σχέσεων πραγματοποιήθηκαν κατά το 2024 τα εξής:

- Εκπροσώπηση σε όλες τις συναντήσεις (διαδικτυακές ή δια ζώσης) που οργάνωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (DG ECFIN) στο πλαίσιο της ομάδας εργασίας για τους Ανεξάρτητους Δημοσιονομικούς Θεσμούς (EUNIFI).

³⁵ https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/national-fiscal-frameworks-eu-member-states/independent-fiscal-institutions_en

³⁶ <https://www.euifis.eu/>

³⁷ <https://www.oecd.org/en/topics/parliamentary-budget-offices-and-independent-fiscal-institutions.html>

- Συνεργασία και συμπλήρωση ερωτηματολογίου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (DG ECFIN) σχετικά με την ετήσια επικαιροποίηση του Fiscal Governance Database³⁸ (FGD), κατά το μέρος που αφορά τους Ανεξάρτητους Δημοσιονομικούς Θεσμούς.
- Εκπροσώπηση στις δραστηριότητες του Δικτύου των Ανεξάρτητων Δημοσιονομικών Θεσμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Network of EU IFIs). Η επικοινωνία με το ΕΔΣ χαρακτηρίζεται πολύ ικανοποιητική και ο φορέας εκπροσωπήθηκε σε όλες τις συναντήσεις (διαδικτυακές ή δια ζώσης) που οργάνωσε το εν λόγω δίκτυο εντός του 2024.
- Συμμετοχή στην έκδοση παρακολούθησης των οικονομικών εξελίξεων (European Fiscal Monitor) του Δικτύου των Ανεξάρτητων Δημοσιονομικών Θεσμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά τον Φεβρουάριο³⁹ και τον Ιούλιο του 2024⁴⁰. Σκοπός της εν λόγω σειράς δημοσιεύσεων είναι να προσφέρει στους οργανισμούς που συμμετέχουν στο δίκτυο των Ανεξάρτητων Δημοσιονομικών Θεσμών μια κοινή πλατφόρμα η οποία θα μεταδώσει τα βασικά μηνύματά τους σε ένα διεθνές ακροατήριο που ενδιαφέρεται για θέματα προϋπολογισμού των ευρωπαϊκών χωρών. Τα εν λόγω σημειώματα παρουσίασαν τις βραχυπρόθεσμες και μεσοπρόθεσμες προοπτικές των δημόσιων οικονομικών των ευρωπαϊκών χωρών μελών του δικτύου.
- Συμμετοχή στην ομάδα εργασίας του Δικτύου των Ανεξάρτητων Δημοσιονομικών Θεσμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Network of EU IFIs) για την επικοινωνιακή στρατηγική των Δημοσιονομικών Συμβουλίων (WG on “How do IFIs Talk”).
- Συμμετοχή στην ομάδα εργασίας του Δικτύου των Ανεξάρτητων Δημοσιονομικών Θεσμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Network of EU IFIs) για την αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου της ευρωπαϊκής οικονομικής διακυβέρνησης (EGR Working Group).
- Συμμετοχή στην ομάδα εργασίας του Δικτύου των Ανεξάρτητων Δημοσιονομικών Θεσμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Network of EU IFIs) αναφορικά με την υιοθέτηση των δημοσιονομικών και μακροοικονομικών προβλέψεων από τα Δημοσιονομικά Συμβούλια (WG on “How to endorse fiscal and macro forecasts”).
- Συμμετοχή στο 16^ο ετήσιο συνέδριο του ΟΟΣΑ για τους Ανεξάρτητους Δημοσιονομικούς Θεσμούς το οποίο έλαβε χώρα στην Αθήνα στις 17-18 Ιουνίου 2024 με οικοδεσπότη το Γραφείο Προϋπολογισμού του Κράτους στη Βουλή⁴¹.

³⁸ https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-research-and-databases/economic-databases/fiscal-governance-database_en

³⁹ <https://www.euifis.eu/publications/37>

⁴⁰ <https://www.euifis.eu/publications/38>

⁴¹ <https://www.pbo.gr/δελτια-τυπου/16η-ετησια-συναντηση-της-ομαδας-εργασιας-των-στελεχων-των-γραφειων-προυπολογισμού-των-κοινοβουλίων-και-των-ανεξαρτητων-δημοσιονομικών-θεσμών-των-χωρών-μελών-του-οοσα>

- Συνάντηση με εκπροσώπους του ΟΟΣΑ στο πλαίσιο εργασίας του εν λόγω διεθνούς Οργανισμού, κατόπιν αιτήματος της ελληνικής κυβέρνησης, για τη βελτίωση του θεσμικού πλαισίου των Ανεξαρτήτων Αρχών στην Ελλάδα (Νοέμβριος 2024).
- Συνεργασία και συμπλήρωση ερωτηματολογίου του Ευρωπαϊκού Δημοσιονομικού Συμβουλίου (EFB) στο πλαίσιο της ετήσιας έρευνας του Συμβουλίου για τα Δημοσιονομικά Συμβούλια στην Ευρώπη.
- Συνάντηση εργασίας με εκπροσώπους του οίκου πιστοληπτικής αξιολόγησης “FITCH RATINGS” στο πλαίσιο αξιολόγησης της ελληνικής οικονομίας (Νοέμβριος 2024).

2. Συνεργασίες με εγχώριους φορείς και ακαδημαϊκά ιδρύματα

Το ΕΔΣ επιδιώκει συστηματικά την επαφή και ανταλλαγή απόψεων με τους κυριότερους φορείς άσκησης οικονομικής πολιτικής στην Ελλάδα. Παράλληλα, διατηρεί δεσμούς με κορυφαία ακαδημαϊκά ιδρύματα της χώρας με στόχο την αμοιβαίως επωφελή συνεργασία. Στο πλαίσιο αυτό, κατά τη διάρκεια του 2024, το ΕΔΣ συνεργάστηκε με τους κάτωθι φορείς:

- *Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών*: Στο πλαίσιο της ενσωμάτωσης των νέων κανόνων οικονομικής διακυβέρνησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης⁴² στο εθνικό δίκαιο συστάθηκε τον Μάρτιο του 2024 σχετική ομάδα εργασίας⁴³ στην οποία συμμετέχει με εκπρόσωπό του το ΕΔΣ. Συγκεκριμένα, έργο της Ομάδας Εργασίας αποτελεί η μελέτη αναθεώρησης του θεσμικού πλαισίου δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας, στη βάση ιδίως: (α) των τρεχουσών εξελίξεων σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης περί των νέων δημοσιονομικών κανόνων, (β) των αναγκών που έχουν προκύψει επί σειρά ετών ως προς την αναθεώρηση του σχετικού κανονιστικού θεσμικού πλαισίου και ιδίως του ν.4270/2014 και (γ) τυχόν αναγκάων προσαρμογών κανονιστικού ή οργανωτικού χαρακτήρα που κρίνεται ότι πρέπει να προβλεφθούν για το Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο.

- *Γενικό Λογιστήριο του Κράτους*: Η επικοινωνία με τα στελέχη του ΓΛΚ υπήρξε συνεχής καθόλη τη διάρκεια του έτους και κρίνεται ικανοποιητική. Κάθε μήνα αποστέλλεται από το ΓΛΚ στο ΕΔΣ, ταυτόχρονα με την επίσημη δημοσίευσή του, το Δελτίο Παρακολούθησης του Κρατικού Προϋπολογισμού σε επεξεργάσιμη μορφή αρχείου excel. Επιπλέον, πριν την κατάθεση στη Βουλή ή την υποβολή στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αποστέλλονται στο ΕΔΣ οι βασικοί δημοσιονομικοί πίνακες του Προσχεδίου και του Σχεδίου του Προϋπολογισμού, καθώς και του Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού Διαρθρωτικού Σχεδίου.

⁴² Κανονισμοί 1263/29.04.2024 και 1264/29.04.2024 και Οδηγία 1265/29.04.2024.

⁴³ Πρόκειται για την απόφαση του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με αριθμ. πρωτ. 44772/28.03.2024 (ΑΔΑ: 6Μ8ΛΗ-Ε4Β), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει (ΑΔΑ: ΡΞΕ9Η-ΣΩΖ).

- *Δ/νση Μακροοικονομικής Πολιτικής και Προβλέψεων του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών*: Υπήρξε εκτενής συνεργασία και συναντήσεις αναφορικά με τα μακροοικονομικά σενάρια του ΥΠΕΘΟ, τη μεθοδολογία και τις διαδικασίες των προβλέψεων. Επιπλέον, πριν την κατάθεση στη Βουλή ή την υποβολή στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αποστέλλεται στο ΕΔΣ το βασικό μακροοικονομικό σενάριο του Προσχεδίου και του Σχεδίου του Κρατικού Προϋπολογισμού, καθώς και του Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού Διαρθρωτικού Σχεδίου και του Προγράμματος Σταθερότητας.
- *Οργανισμός Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους (ΟΔΔΗΧ)*: υπήρξε ικανοποιητική επικοινωνία καθόλη τη διάρκεια του έτους.
- *Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ)*: Το ΕΔΣ συμμετέχει στη Συμβουλευτική Επιτροπή του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος⁴⁴. Το 2024 εκπρόσωπος του ΕΔΣ συμμετείχε στην 11^η συνεδρίαση της εν λόγω Επιτροπής (Σεπτέμβριος 2024).
- *Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών*: Κατά τη διάρκεια του 2024, στο πλαίσιο του μνημονίου συνεργασίας μεταξύ ΕΔΣ και ΟΠΑ, έκαναν την πρακτική τους άσκηση στο ΕΔΣ δύο προπτυχιακοί φοιτητές του ΟΠΑ. Επίσης, τον Απρίλιο του 2024 έλαβε χώρα εκπαιδευτική επίσκεψη φοιτητών του Τμήματος Οικονομικής Επιστήμης του ΟΠΑ στο ΕΔΣ και ενημερώθηκαν από την Πρόεδρο του ΕΔΣ για το έργο και τη λειτουργία του Θεσμού⁴⁵.

⁴⁴ <https://www.statistics.gr/el/advisory-committee>

⁴⁵ https://www.linkedin.com/posts/hellenic-fiscal-council_askasjasbasrastaseascasx-asuasrasjasxaslastasp-activity-7196096506620260354-RmND/

3. Συνέδρια, συναντήσεις εργασίας και εκπαιδευτικά σεμινάρια

Κατά τη διάρκεια του 2024, η Πρόεδρος του ΕΔΣ, ο Προϊστάμενος του Τμήματος Μελετών και το επιστημονικό προσωπικό του Τμήματος Μελετών συμμετείχαν σε συνέδρια, συναντήσεις εργασίας και εκπαιδευτικά σεμινάρια που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες του ΕΔΣ, ως εξής:

Ημερομηνία	Κατηγορία	Αντικείμενο	Φορέας
08/02/2024	Συνάντηση εργασίας	EFC-A/IFI Joint meeting	EFC και Network of EU IFIs
29/02/2024	Συνάντηση εργασίας	Economic Governance Review, Information meeting	DG ECFIN και Network of EU IFIs
1-5/04/2024	Εκπαιδευτικό σεμινάριο	Easter Workshop on “The nexus between fiscal and monetary policies in general equilibrium” ⁴⁶	Τράπεζα της Ελλάδος και Τμήμα Οικονομικής Επιστήμης ΟΠΑ ⁴⁷
19/04/2024	Εκπαιδευτικό σεμινάριο	DSA and EGR implementation	Network of EU IFIs
17/05/2024	Συνέδριο	6 th Annual Conference of the European Fiscal Board ⁴⁸ (EFB): The role of independent advice on fiscal policy	Ευρωπαϊκό Δημοσιονομικό Συμβούλιο
06/06/2024	Συνέδριο	20 th Meeting of the EU Network of Independent Fiscal Institutions (EUNIFI)	DG ECFIN
12-13/06/2024	Συνέδριο	Annual Meeting of the European Network of Independent Fiscal Institutions	Network of EU IFIs
17-18/06/2024	Συνέδριο	16 th Annual Meeting of the OECD Working Party of Parliamentary Budget Officials and Independent Fiscal Institutions	ΟΟΣΑ

⁴⁶ https://www.linkedin.com/posts/hellenic-fiscal-council_asuasjastastasrasjaszaskasyasxasdastasxasd-activity-7183735719029276672-z3QO/

⁴⁷ <https://www.dept.aueb.gr/el/node/29637>

⁴⁸ https://commission.europa.eu/business-economy-euro/economic-and-fiscal-governance/european-fiscal-board-efb/role-independent-advice-fiscal-policy_en

18-20/06/2024	Συνέδριο	26 th INFER Annual Conference ⁴⁹	International Network of Economic Research
05/09/2024	Εκπαιδευτικό σεμινάριο	The DSA methodology in the new economic governance framework	DG ECFIN
12-14/09/2024	Συνέδριο	International Conference on Applied Business and Economics 2024 20 th Edition ⁵⁰	University of Szczecin, Poland
11/12/2024	Συνέδριο	21 st Meeting of the EU Network of Independent Fiscal Institutions (EUNIFI)	DG ECFIN

⁴⁹ <https://infer-research.eu/events/26th-infer-annual-conference>

⁵⁰ <https://2024.icabe.gr/>

Το Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο, ως Ανεξάρτητος Δημοσιονομικός Θεσμός, έχει συμβουλευτικό ρόλο, λειτουργώντας ως τεκμηριωμένος και ανεξάρτητος υποστηρικτής της δημοσιονομικής υπευθυνότητας (fiscal advocate). Η δημοσιοποίηση των αντικειμενικών και τεκμηριωμένων αναλύσεων του για τη δημοσιονομική πορεία της χώρας αποτελεί το βασικό μέσο συμβολής του στον δημόσιο διάλογο⁵¹. Μέσα από τη συστηματική έκδοση κυρίως τεχνικών κειμένων, ενισχύει τη διαφάνεια και την κοινωνική λογοδοσία, συμβάλλοντας στη δημοσιονομική συνέπεια και στη σταθερότητα της οικονομικής διακυβέρνησης.

Στο πλαίσιο αυτό, όλες οι γνώμες, οι εκθέσεις και τα κείμενα εργασίας του ΕΔΣ δημοσιεύονται στην επίσημη ιστοσελίδα του⁵², ενώ παράλληλα προωθούνται μέσω δελτίων τύπου και των τακτικών επαφών της Προέδρου του ΕΔΣ με εκπροσώπους των μέσων ενημέρωσης.

Συμπληρωματικά, προς την κατεύθυνση της αμεσότερης επικοινωνίας και διάχυσης των θέσεων του, το ΕΔΣ διατηρεί από το 2024 ενεργό λογαριασμό στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (LinkedIn⁵³), ο οποίος ενημερώνεται συστηματικά για κάθε σχετική δραστηριότητα. Επισημαίνεται πως κατά τη σύνταξη της παρούσας εκθέσεως⁵⁴ τον σχετικό λογαριασμό ακολουθούσαν 575 άτομα (followers).

Σε κάθε περίπτωση, ο δημόσιος αντίκτυπος της επικοινωνιακής παρουσίας του ΕΔΣ είναι σημαντικός και ενδεικτικώς σημειώνεται πως για το διάστημα Ιουνίου-Δεκεμβρίου 2024, 40 άρθρα εφημερίδων και 463 διαδικτυακά άρθρα περιέλαβαν αναφορές στη δραστηριότητα του Θεσμού⁵⁵.

Περαιτέρω, προς ενίσχυση της επικοινωνιακής του στρατηγικής, το ΕΔΣ λαμβάνει τεχνική στήριξη μέσω σχετικού προγράμματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (TSI - SG Reform), όπως προαναφέρθηκε στο Μέρος II. Συγκεκριμένα, εντός του 2024 έλαβαν χώρα διαδοχικές συναντήσεις (δια ζώσης ή και διαδικτυακά) με την ομάδα υποστήριξης προκειμένου να ολοκληρωθεί το πρώτο μέρος του πυλώνα της επικοινωνίας (παραδοτέο 4Α). Σημειώνεται ότι η αρχική φάση της σχετικής

⁵¹ Συναφώς σημειώνεται πως σύμφωνα με τις συστάσεις του ΟΟΣΑ για τις αρχές που θα πρέπει να διέπουν τους Ανεξάρτητους Δημοσιονομικούς Θεσμούς: *“IFIs should develop effective communication channels from the outset, especially with the media, civil society, and other stakeholders. Given that the influence of IFIs in fiscal policy making is persuasive (rather than coercive by means of legal sanctions or other punitive measures), media coverage of their work assists in fostering informed constituencies that may then exercise timely pressure on the government to behave transparently and responsibly in fiscal matters”* (σύσταση 8.1).

⁵² www.hfisc.gr

⁵³ <https://www.linkedin.com/company/hellenic-fiscal-council>

⁵⁴ Συγκεκριμένα στις 03/06/2025.

⁵⁵ Πρόκειται για στοιχεία από τη διαδικτυακή πλατφόρμα παρακολούθησης της δημοσιότητας, όπως αυτά καταγράφηκαν την 23/05/2025.

διαδικασίας ολοκληρώθηκε επιτυχώς εντός του 2025 και ήδη το έργο έχει προχωρήσει στο επόμενο στάδιο υλοποίησης.

Τέλος, όπως προαναφέρθηκε στο Μέρος III, το ΕΔΣ έχει αναλάβει πρωτοβουλίες επικοινωνίας και διασύνδεσης με την ακαδημαϊκή κοινότητα και ειδικότερα με το ΟΠΑ. Στο πλαίσιο αυτό, φοιτητές προπτυχιακού ή/και μεταπτυχιακού επιπέδου επισκέπτονται τα γραφεία του Συμβουλίου και ενημερώνονται για τη λειτουργία και την αποστολή του Θεσμού από την Πρόεδρο και τα στελέχη του φορέα.

Αναλυτικότερα, σε ό,τι αφορά τη δημιουργία επικοινωνιακού υλικού για το έτος 2024, καταγράφονται τα εξής:

1. Δελτία τύπου

Κατά τη διάρκεια του 2024 εκδόθηκαν από το ΕΔΣ επτά (7) δελτία τύπου με αφορμή τη δημοσιοποίηση των γνώμων και των εκθέσεων του ΕΔΣ, τα οποία έτυχαν ευρείας προβολής.

Συγκεκριμένα εκδόθηκαν τα κάτωθι δελτία:

- 02/05/2024: Δελτίο τύπου για τη γνώμη του ΕΔΣ αναφορικά με τις μακροοικονομικές προβλέψεις του Προγράμματος Σταθερότητας 2024⁵⁶
- 26/06/2024: Δελτίο τύπου για τη δημοσιοποίησή της εαρινής έκθεσης του ΕΔΣ⁵⁷
- 30/09/2024: Δελτίο τύπου για τη γνώμη του ΕΔΣ αναφορικά με το Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό-Διαρθρωτικό Σχέδιο 2024⁵⁸
- 07/10/2024: Δελτίο τύπου για τη δημοσιοποίηση της γνώμης του ΕΔΣ για το Προσχέδιο του Κρατικού Προϋπολογισμού 2025⁵⁹
- 15/10/2024: Δελτίο τύπου για την αξιολόγηση του Draft Budgetary Plan⁶⁰
- 20/11/2024: Δελτίο τύπου για την αξιολόγηση του Σχεδίου του Κρατικού Προϋπολογισμού 2025⁶¹
- 18/12/2024: Δελτίο τύπου για τη δημοσιοποίηση της φθινοπωρινής έκθεσης του ΕΔΣ⁶²

⁵⁶ https://www.hfisc.gr/sites/default/files/dt_gnomi_eds_gia_ps_2024.doc

⁵⁷ https://www.hfisc.gr/sites/default/files/deltio_typoy_-_eds_26062024.pdf

⁵⁸ https://www.hfisc.gr/sites/default/files/dt_gnomi_eds_gia_mds_2024.pdf

⁵⁹ https://www.hfisc.gr/sites/default/files/dt_gnomi_pkp2025.pdf

⁶⁰ https://www.hfisc.gr/sites/default/files/dt_eds_dbp2025.pdf

⁶¹ https://www.hfisc.gr/sites/default/files/dt_eds_kp2025.pdf

⁶² https://www.hfisc.gr/sites/default/files/eds_dt_fe_2024.pdf

2. Δημόσιες παρεμβάσεις της Προέδρου του ΕΔΣ

Κατά τη διάρκεια του 2024, η Πρόεδρος του ΕΔΣ συνέβαλε στο δημόσιο διάλογο με στόχο την ανάδειξη του Θεσμού και την προβολή των θέσεων του ΕΔΣ επί των θεμάτων αρμοδιότητάς του.

Συγκεκριμένα, προέβη στις ακόλουθες παρεμβάσεις:

- ✓ Εισήγηση της Προέδρου του ΕΔΣ με τίτλο «Ανεξάρτητοι δημοσιονομικοί θεσμοί: Το Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο» στην ημερίδα με θέμα «Προϋπολογισμός Πολιτών 2024»⁶³. Η ημερίδα διοργανώθηκε τον Μάρτιο του 2024 από την έδρα Jean Monnet στην Ευρωπαϊκή Φορολογική Πολιτική και Διοίκηση της Νομικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Δημοσιονομικών Μελετών (ΙΝ.ΔΗ.ΜΕ)⁶⁴.

- ✓ Άρθρο της Προέδρου του ΕΔΣ στην Καθημερινή της Κυριακής με τίτλο: «Ανεξάρτητες Δημοσιονομικές Αρχές, πυλώνες δημοσιονομικής αξιοπιστίας»⁶⁵ (Σεπτέμβριος 2024).
- ✓ Ομιλία της Προέδρου του ΕΔΣ κατά την κοινή συνεδρίαση της Διαρκούς Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων και της Ειδικής Διαρκούς Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων με θέμα ημερήσιας διάταξης την ενημέρωση των μελών των

⁶³ https://www.linkedin.com/posts/hellenic-fiscal-council_fiscalpolicy-budget-hellenicfiscalcouncil-activity-7171824794726715392-WFyu

⁶⁴ https://law.auth.gr/sector_announcements/ημερίδα-προϋπολογισμού-πολιτών-2024

⁶⁵ <https://www.kathimerini.gr/economy/563220577/arthro-tis-a-miaoyli-stin-k-anexartites-dimosionomikes-arches-pylonas-dimosionomikis-axiopistias>

Επιτροπών για το Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό-Διαρθρωτικό Σχέδιο⁶⁶ (Οκτώβριος 2024).

- ✓ Άρθρο της Προέδρου του ΕΔΣ στο Βήμα της Κυριακής με τίτλο: «Δημοσιονομική αξιοπιστία σε ένα αβέθαιο ευρωπαϊκό περιβάλλον»⁶⁷ (Δεκέμβριος 2024).

Τα ως άνω άρθρα της Προέδρου του ΕΔΣ στον κυριακάτικο τύπο περιλαμβάνονται στο Παράρτημα ΙΙΙ της παρούσης εκθέσεως.

⁶⁶ https://www.hfisc.gr/sites/default/files/n.miaouli_hfisc_vouli_presentation_04_10_2024.pdf

Βλέπε, επίσης, το σχετικό βίντεο από το σημείο 1.40.42 και μετά:

<https://www.hellenicparliament.gr/userfiles/media/synedriaseis/epitropes-oikonomikon-20241004.mp4>

⁶⁷ https://www.linkedin.com/posts/hellenic-fiscal-council_askaspasuasj-hfisc-fiscalstability-activity-7285652897659322371-LTfz

Το Τμήμα Διοικητικής Υποστήριξης του ΕΔΣ κατά τη διάρκεια του έτους 2024 ανταποκρίθηκε στο έργο του κατά τα οριζόμενα στον Ιδρυτικό Νόμο (ν.4270/2014) και στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας (ΦΕΚ 4196/Β'/19.11.19), συμβάλλοντας στην εύρυθμη λειτουργία του Θεσμού. Έχει την ευθύνη όλων των αρμοδιοτήτων της οικονομικής υπηρεσίας, πλην όσων έχουν ανατεθεί στη ΓΔΟΥ του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, των αρμοδιοτήτων της Υπηρεσίας Ανθρώπινου Δυναμικού, της Γραμματείας του Διοικητικού Συμβουλίου και του Υπηρεσιακού Συμβουλίου. Είναι επίσης αρμόδιο για θέματα πληροφορικής, για την οργάνωση και τήρηση του Γενικού Πρωτοκόλλου σε ηλεκτρονική και έντυπη μορφή, για την οργάνωση και τήρηση του μητρώου του ανθρώπινου δυναμικού του ΕΔΣ, για τη διεκπεραίωση της αλληλογραφίας, για τη μέριμνα των εκτός έδρας μετακινήσεων των υπηρεσιακών παραγόντων, για την υλοποίηση των προμηθειών αναλωσίμων, παγίων και έργων, ενώ διατηρεί και ενημερώνει το αρχείο περιουσιακών στοιχείων του ΕΔΣ.

Αξίζει να σημειωθεί ότι ο πολλαπλός ρόλος του ΤΔΥ είναι καθοριστικής σημασίας για την εύρυθμη λειτουργία του ΕΔΣ, δεδομένου ότι οι αρμοδιότητές του σχετίζονται με το σύνολο της υπηρεσίας τις οποίες κατά το έτος 2024 μπόρεσε να ασκήσει αποτελεσματικά, παρά τη δυσκολία που προέκυψε λόγω έλλειψης προσωπικού, χάρις στην ένταση των προσπάθειών των υπαλλήλων και την καλή οργάνωσή του.

1. Καθιέρωση βέλτιστων διοικητικών πρακτικών

Με βασική προτεραιότητα τη μείωση του διοικητικού βάρους και σύμφωνα με το νομοθετικό πλαίσιο, το ΤΔΥ καθιέρωσε την εξόφληση των μη ενήμερων φορολογικά προμηθευτών, καθώς και την απόδοση του παρακρατηθέντος φόρου προμηθευτών με ηλεκτρονικές πληρωμές μέσω της διαδικτυακής εφαρμογής της ΤτΕ, DIAS Portal, σε αντικατάσταση των πληρωμών με διαβίβαση επιταγών στην ΤτΕ, μειώνοντας αποτελεσματικά το διοικητικό κόστος και βάρος. Επίσης, ως βέλτιστη πρακτική, καθιερώθηκε η δημιουργία διαφόρων κοινόχρηστων φακέλων στα ηλεκτρονικά αρχεία με τους αντίστοιχους αποδέκτες. Αντίστοιχη πρακτική δημιουργίας κοινόχρηστων φακέλων εφαρμόζει και το Τμήμα Μελετών.

Με στόχο την αποτελεσματικότερη οργάνωση και λειτουργία του Τμήματος Διοικητικής Υποστήριξης, αλλά και τη βελτίωση του εργασιακού κλίματος καθιερώθηκαν το 2024 και πραγματοποιήθηκαν εβδομαδιαίες συναντήσεις του ΤΔΥ με σκοπό τη συζήτηση υπηρεσιακών θεμάτων.

2. Διοικητική υποστήριξη: Ανθρώπινο δυναμικό – Επιμόρφωση

1. Προσλήψεις Το ΕΔΣ σύμφωνα με τον ν.4440/2026 και τις σχετικές εγκυκλίους του Υπουργείου Εσωτερικών, συμμετείχε και στους δύο κύκλους της Κινητικότητας 2024, προκηρύσσοντας μία κενή οργανική θέση για το Τμήμα Διοικητικής Υποστήριξης στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του Υπουργείου Εσωτερικών «ΑΠΟΓΡΑΦΗ-ΜΗΤΡΩΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ». Στον πρώτο κύκλο κινητικότητας η Τριμελής Επιτροπή Κινητικότητας του Θεσμού κατέληξε σε επιλογή υποψηφίων για τη θέση, όμως ο φορέας προέλευσης δεν ενέκρινε την απόσπασή τους. Ο δεύτερος κύκλος κινητικότητας άρχισε στα τέλη του έτους 2024.

2. Ετήσιος Προγραμματισμός Ανθρώπινου Δυναμικού Δημόσιας Διοίκησης έτους 2025 Το ΤΔΥ σύμφωνα με το υπ' αριθ. ΔΙΠΑΑΔ/Φ.2.9./91/οικ.12793/10.07.2024 έγγραφο του Υπουργείου Εσωτερικών, υπέβαλε συνολικά τέσσερις (4) αιτήσεις για την κάλυψη ισάριθμων θέσεων στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του Υπουργείου Εσωτερικών «ΑΠΟΓΡΑΦΗ-ΜΗΤΡΩΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ» στα πλαίσια του «Ετήσιου Προγραμματισμού ανθρώπινου δυναμικού δημόσιας διοίκησης έτους 2025» (ΑΔΑ: ΡΠ2Φ465ΔΨ9-7Α9).

3. Τοποθετήσεις Τον Φεβρουάριο 2024 το Διοικητικό Συμβούλιο του ΕΔΣ προέβη στην τοποθέτηση νέας Προϊσταμένης κατόπιν αποχωρήσεως της τ. Προϊσταμένης δια αποσπάσεως αορίστου χρόνου σε άλλη δημόσια υπηρεσία (ΑΔΑ: 6ΓΕΟ465ΔΨ9-Γ1Β).

4. Αξιολόγηση Εντός του 2024, ολοκληρώθηκε η ηλεκτρονική διενέργεια της αξιολόγησης του προσωπικού του ΕΔΣ για την αξιολογική περίοδο του έτους 2023, στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του Υπουργείου Εσωτερικών «ΑΠΟΓΡΑΦΗ-ΜΗΤΡΩΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ» κατά τα οριζόμενα στον ν.4940/2022 και στις σχετικές εγκυκλίους του Υπουργείου Εσωτερικών.

5. Στοχοθεσία Σύμφωνα με τις διατάξεις του Μέρους Β' του ν.4940/2022, και στις σχετικές εγκυκλίους του Υπουργείου Εσωτερικών, ολοκληρώθηκε η διαδικασία εξειδίκευσης και επιμερισμού των στόχων για το έτος 2024 στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του Υπουργείου Εσωτερικών «ΑΠΟΓΡΑΦΗ-ΜΗΤΡΩΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ».

6. Ειδικά Περιγράμματα Θέσεων Εργασίας του ΕΔΣ Δυνάμει του άρθρου 18 του νομοσχεδίου του Υπουργείου Εσωτερικών με τίτλο: «Επιτάχυνση προσλήψεων μέσω ΑΣΕΠ, τροποποιήσεις στον Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων....για τη βελτίωση της λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης» και των σχετικών εγκυκλίων του Υπουργείου Εσωτερικών διενεργήθηκε η επικαιροποίηση των Ειδικών Περιγραμμάτων Θέσεων Εργασίας, προϋπόθεση για τη συμμετοχή του Θεσμού στον ετήσιο προγραμματισμό ανθρώπινου δυναμικού δημόσιας διοίκησης έτους 2025 στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του Υπουργείου Εσωτερικών «ΑΠΟΓΡΑΦΗ-ΜΗΤΡΩΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ».

7. Λύση σχέσης Εντός του 2024, υπάλληλος του Τμήματος Μελετών με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου αιτήθηκε την παραίτησή του από το ΕΔΣ (ΦΕΚ 1666/Γ'/10.06.2024).

8. Αυτοδίκαιη παραίτηση Στα τέλη του έτους 2024 διαπιστώθηκε η αυτοδίκαιη παραίτηση υπαλλήλου του Τμήματος Μελετών, λόγω διορισμού του ως μέλος ΔΕΠ σε Πανεπιστήμιο (ΦΕΚ 187/Γ'/23.01.2025).

9. Αποσπάσεις Στο πλαίσιο του Α' Κύκλου Κινητικότητας 2024 αποσπάστηκε ένας (1) υπάλληλος του Τμήματος Μελετών σε άλλον δημόσιο φορέα (ΑΔΑ: 6ΜΕΥ469Η1Χ-Ο9Ρ), κι ακόμα ένας (1) υπάλληλος του Τμήματος Μελετών αποσπάστηκε κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων (ν.4440/2016) σε άλλον δημόσιο φορέα (ΑΔΑ: 69ΒΑ4691Φ0-Φ0Ε).

10. Διαύγεια και δημοσιεύσεις στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ) Το ΤΔΥ προέβη σε ανάρτηση στην πλατφόρμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» των πράξεων Προέδρου που αφορούν τα θέματα του προσωπικού, των εκτός έδρας μετακινήσεων των υπηρεσιακών παραγόντων και των αποσπασμάτων πρακτικών του ΔΣ, σύνταξη εγγράφων προς δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ).

11. Γραμματειακή υποστήριξη Διοικητικού Συμβουλίου Τήρηση πρακτικών συνεδριάσεων και των αρχείων τους σε ηλεκτρονική και έντυπη μορφή.

12. Οργάνωση και τήρηση του Γενικού Πρωτοκόλλου σε ηλεκτρονική και έντυπη μορφή, διεκπεραίωση της αλληλογραφίας, ταξινόμηση και αρχειοθέτηση εγγράφων και φακέλων. Εντός του 2024, έλαβαν αριθμό πρωτοκόλλου συνολικά 761 έγγραφα, τα οποία αρχειοθετήθηκαν σε φυσική και ψηφιακή μορφή με στόχο τη δραστική μείωση παραγωγής αντιγράφων και την επιτάχυνση της υλοποίησης δράσεων.

13. Οργάνωση και τήρηση του μητρώου του ανθρώπινου δυναμικού του ΕΔΣ, σε ηλεκτρονική και έντυπη μορφή.

14. Προαγωγές προσωπικού και μισθολογική εξέλιξη Εκδόθηκαν οι σχετικές αποφάσεις προαγωγών του προσωπικού καθώς και χορήγησης μισθολογικών κλιμακίων σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

15. Συμμετοχή σε συλλογικά όργανα Τρεις από τους τέσσερις υπηρετούντες υπαλλήλους του ΤΔΥ συμμετείχαν το 2024 ως μέλη σε συλλογικά όργανα του Θεσμού.

16. Επιμόρφωση Η Προϊσταμένη και οι υπάλληλοι του ΤΔΥ παρακολούθησαν τα κάτωθι εκπαιδευτικά προγράμματα του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ):

I. Δημοσιοϋπαλληλικός Κώδικας

II. Εκπαίδευση στην αποτελεσματική ηγεσία στον δημόσιο τομέα

III. Επιχειρηματική ευφυΐα (BI) και ανάλυση δεδομένων με το excel

- IV. Ανάπτυξη διοικητικών ικανοτήτων: ηγεσία και στρατηγικός τρόπος σκέψης-οργανωσιακές αλλαγές
- V. Ο ρόλος και η σημασία της διαβούλευσης στη δημόσια διοίκηση
- VI. Το σύστημα στοχοθεσίας και αξιολόγησης του ν.4940/2022

3. Οικονομική διαχείριση

1. Λήψη ετήσιας επιχορήγησης Πραγματοποιήθηκαν όλες οι απαραίτητες ενέργειες για τη λήψη της επιχορήγησης του ΕΔΣ για το οικονομικό έτος 2024, ήτοι η δημιουργία του πίνακα εκτίμησης δαπανών για το δ' τρίμηνο του 2024, η δημιουργία της σχετικής κατάστασης πληρωμής δαπάνης και η διαμόρφωση του απολογισμού έως την ημερομηνία αποστολής των απαιτούμενων δικαιολογητικών στις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, καθώς και η διαβίβαση στο Ελεγκτικό Συνέδριο του απολογισμού 2023 και του προϋπολογισμού 2024.

2. Έλεγχος διαχείρισης οικονομικών χρήσεων 2022 και 2023 Στο πλαίσιο της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης υπογράφηκε σύμβαση με Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή με αντικείμενο τον έλεγχο της οικονομικής διαχείρισης των πόρων και των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της χρήσης 2023, καθώς και της χρήσης 2022 η οποία δεν είχε ελεγχθεί το προηγούμενο έτος.

3. Προϋπολογισμός, Απολογισμός, ΜΠΔΣ Το ΤΔΥ κατάρτισε τον προϋπολογισμό του έτους 2025, τον απολογισμό έτους 2024, καθώς και το ΜΠΔΣ του ΕΔΣ.

4. Έκδοση ενταλμάτων πληρωμής Κατά το έτος 2024 από το Τμήμα Διοικητικής Υποστήριξης εκδόθηκαν και εξοφλήθηκαν 126 χρηματικά εντάλματα, εκ των οποίων 19 επιτροπικά, για την κάλυψη των αναγκών λειτουργίας του ΕΔΣ. Για κάθε ένα από τα ανωτέρω χρηματικά εντάλματα το ΤΔΥ συγκέντρωσε όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά δημιουργώντας σχετικό φάκελο, τον οποίο διαβίβασε στο αρμόδιο Τμήμα της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών (ΓΔΟΥ) του ΥΠΕΘΟ.

5. Έκδοση παραστατικών εσόδων Οι εισπράξεις από κάθε νόμιμη πηγή εσόδων πραγματοποιήθηκαν με τα υπ' αριθ. 1-6 Παραστατικά Εσόδων, που αφορούσαν την είσπραξη προσόδων κεφαλαίου Β' εξαμήνου 2023 και α' εξαμήνου 2024 από την Τράπεζα της Ελλάδας, την επιχορήγηση του οικονομικού έτους 2024, την επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών από την Προέδρου του ΕΔΣ και υπαλλήλους που αποχώρησαν από το ΕΔΣ κατά το 2024.

6. Εξόφληση δαπανών Για την εξόφληση των δαπανών που είχαν εγκριθεί με αποφάσεις Προέδρου και του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΔΣ: α) εκδόθηκαν χρηματικές επιταγές προς την Τράπεζα της Ελλάδος, β) πραγματοποιήθηκαν οι εντολές ηλεκτρονικών πληρωμών προς προμηθευτές και γ) πραγματοποιήθηκαν εντολές ηλεκτρονικών πληρωμών μισθοδοσίας.

7. Προμήθειες Αναλωσίμων και Παροχής Υπηρεσιών Το ΤΔΥ πραγματοποίησε τις απαραίτητες ενέργειες για τη διενέργεια προμηθειών σχετικών με την λειτουργία του ΕΔΣ (π.χ. εξωτερικός συνεργάτης με ειδίκευση στα οικονομετρικά υποδείγματα, παροχή υπηρεσιών επικοινωνιακής υποστήριξης, παροχή νομικών υπηρεσιών). Η θέση υπαλλήλου επιφορτισμένου με αρμοδιότητες διενέργειας προμηθειών παραμένει κενή.

8. Τήρηση, παρακολούθηση και αποστολή στοιχείων Πραγματοποιήθηκε, εντός των απαιτούμενων προθεσμιών, η παρακολούθηση, η καταχώρηση και η αποστολή: α) σε μηνιαία βάση των απαραίτητων στοιχείων στο Μητρώο Δεσμεύσεων, β) σε τριμηνιαία και ετήσια βάση των απαιτούμενων στοιχείων προς την ΕΛΣΤΑΤ και γ) σε τριμηνιαία και ετήσια βάση της στοχοθεσίας και της πραγματοποίησης της εκτέλεσης του προϋπολογισμού και οικονομικών στοιχείων προς τις αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΕΘΟ.

9. Αποφάσεις ανάληψης δέσμευσης πίστωσης Για το 2024 εκδόθηκαν 48 αποφάσεις ανάληψης δέσμευσης πίστωσης, απαραίτητες για τη διενέργεια προμηθειών και την καταβολή της μισθοδοσίας υπαλλήλων και μελών ΔΣ του ΕΔΣ. Επιπρόσθετα, εκδόθηκαν οι αντίστοιχες αποφάσεις ανάκλησης δεσμεύσεων πίστωσης.

10. Μισθοδοσία Το ΤΔΥ πραγματοποίησε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για τη διενέργεια της μισθοδοσίας των υπαλλήλων και μελών του ΔΣ του ΕΔΣ. Επίσης, πραγματοποίησε σε μηνιαία βάση την ανάρτηση αρχείων της Ενιαίας Αρχής Πληρωμών (ΕΑΠ) και των Αναλυτικών Περιοδικών Δηλώσεων (ΑΠΔ), ενώ δημιουργήθηκε το αρχείο ετήσιων αποδοχών του έτους 2023 των μισθοδοτούμενων των αμειβόμενων και των προμηθευτών του ΕΔΣ και αναρτήθηκε στην εφαρμογή της ΑΑΔΕ.

11. Ανάρτηση αποφάσεων στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ και το ΚΗΜΔΗΣ Το ΤΔΥ προέβη στην ανάρτηση αποφάσεων ανάληψης δέσμευσης πίστωσης, πρωτογενών αιτημάτων, αναθέσεων και συμβάσεων στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ και το ΚΗΜΔΗΣ (σε όποιο απαιτείτο).

12. Συνεργασία με άλλους Φορείς Για την προώθηση εργασιών σχετικών με την οικονομική διαχείριση και την επίλυση προβλημάτων το ΤΔΥ συνεργάστηκε επιτυχώς κατά τη διάρκεια του έτους με την ΓΔΟΥ του ΥΠΕΘΟ, το Ελεγκτικό Συνέδριο, την Τράπεζα της Ελλάδας και λοιπούς φορείς.

13. Ασφάλεια και Υγιεινή Με στόχο την παροχή υποδείξεων και συμβουλών σχετικά με την υγεία, την ασφάλεια του προσωπικού και των μελών ΔΣ, καθώς και την πρόληψη ατυχημάτων στους χώρους και στα γραφεία του ΕΔΣ, κατά το 2024 συνεχίστηκε η σύμβαση με Τεχνικό Ασφαλείας.

4. Πληροφορική

1. Αναβάθμιση/Εκσυγχρονισμός λογισμικού Αναβαθμίστηκε το σύστημα λήψης αντιγράφων ασφαλείας και το υλικολογισμικό των υποδομών δικτύου, με σκοπό τη μείωση των κενών ασφαλείας. Επίσης, υλοποιήθηκαν όλα τα προτεινόμενα μέτρα ενίσχυσης της ανθεκτικότητας σε επιθέσεις στην υποδομή σύμφωνα με τις συστάσεις του κατασκευαστή. Αναβαθμίστηκε το σύστημα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας στην τελευταία έκδοση ασφάλειας με αποτέλεσμα τη βελτίωση της ανθεκτικότητας της υποδομής έναντι των συνεχιζόμενων αυξανόμενων κυβερνοεπιθέσεων και πραγματοποιήθηκε καθημερινός έλεγχος ανεπιθύμητης αλληλογραφίας του κεντρικού συστήματος antispm.

2. Υλοποίηση - Παραμετροποίηση – Ένταξη σε παραγωγική λειτουργία Εντός του 2024, επεκτάθηκε η λειτουργικότητα του ιστότοπου του Θεσμού με την υλοποίηση δύο επιπλέον περιοχών στην κατηγορία «Δραστηριότητες» που αφορούν σε «Δημοσιεύσεις» του φορέα και σε «Δημόσιες Παρεμβάσεις».

3. Υλοποίηση δευτερεύουσας υποδομής ελεγκτή τομέα δικτύου Το ΕΔΣ απέκτησε πλεονασμό σε κρίσιμες λειτουργίες τομέα δικτύου και αυξημένη διαθεσιμότητα των υπηρεσιών του κατά τη διάρκεια εργασιών συντήρησης ή και αποκατάστασης βλαβών. Επίσης, αναπτύχθηκε στο δίκτυο του φορέα νέο σύστημα προστασίας από ιούς και κακόβουλο λογισμικό, ενώ πραγματοποιήθηκε εποπτεία σε εβδομαδιαία βάση, των αναφορών συμβάντων, ενημερώσεων και αναβαθμίσεων του λογισμικού προστασίας από ιούς.

Παράρτημα Ι:

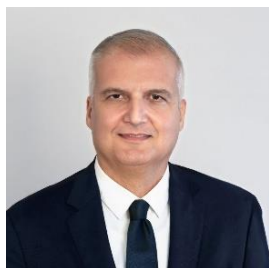
Βιογραφικά στοιχεία της Προέδρου και των Μελών του ΔΣ του ΕΔΣ

Αναστασία Μιαούλη, Πρόεδρος ΔΣ

Η Αναστασία Μιαούλη είναι ομότιμη καθηγήτρια του Τμήματος Οικονομικής Επιστήμης του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών. Η ερευνητική της δραστηριότητα επικεντρώνεται στη μακροοικονομία, τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις στις αγορές προϊόντων και εργασίας, καθώς και τη δημοσιονομική πολιτική μέσω υποδειγμάτων γενικής ισορροπίας.

Έχει διατελέσει Κοσμήτορας της Σχολής Οικονομικών Επιστημών του ΟΠΑ και Honorary Senior Research Fellow στο City University London, ενώ έχει διδάξει ως επισκέπτρια καθηγήτρια σε πανεπιστήμια όπως το University of Bern, το Queen Mary College (University of London) και το Πανεπιστήμιο Κύπρου. Έχει διατελέσει εμπειρογνώμονας και Vice Chair σε αξιολογήσεις ερευνητικών προγραμμάτων της Ε.Ε. (Marie Curie, ITN, Cofund, Horizon 2020), έχει δημοσιεύσει σε έγκριτα διεθνή περιοδικά (*Journal of Economic Studies*, *International Review of Applied Economics*, *Journal of Macroeconomics*, *Economic Modelling*), ενώ έχει επιμεληθεί την έκδοση δύο βιβλίων. Έχει παρουσιάσει εργασίες της σε πολλά διεθνή συνέδρια και είναι μέλος του editorial board του ευρωπαϊκού δικτύου των ανεξάρτητων δημοσιονομικών θεσμών.

Δημήτριος Καινούργιος, μέλος ΔΣ και αναπληρωτής Πρόεδρος

Καθηγητής Χρηματοοικονομικής του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών (ΤΟΕ) του ΕΚΠΑ, μέλος του Συμβουλίου Διοίκησης του ΕΚΠΑ, Αναπληρωτής Πρόεδρος του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών και Διευθυντής του Μεταπτυχιακού Προγράμματος

Σπουδών «Εσωτερικός Έλεγχος, Διαχείριση Κινδύνων & Κανονιστική Συμμόρφωση», του University of Athens MBA και του Κέντρου Μελετών και Εκπαίδευσης Χρηματοοικονομικής (UoA Center for Financial Studies) του ΤΟΕ/ΕΚΠΑ. Πτυχιούχος του ΤΟΕ/ΕΚΠΑ (1995), κάτοχος μεταπτυχιακού διπλώματος με εξειδίκευση στα Νομισματικά, Τραπεζικά και Χρηματοοικονομικά (MSc in Money, Banking and Finance) από το University of Birmingham, U.K (1996) και Διδακτορικού Διπλώματος (PhD) στη Χρηματοοικονομική από το ΤΟΕ/ΕΚΠΑ (2001).

Έχει διδάξει στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΟΠΑ), στο Πανεπιστήμιο Πειραιώς, στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (ΕΑΠ), στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου και σε μεταπτυχιακά προγράμματα των University of Strathclyde (U.K) και University of Wales (U.K) που διοργανώνονται στην Ελλάδα.

Τα ερευνητικά ενδιαφέροντά του εστιάζονται στην ανάλυση διεθνών και αναδυόμενων χρηματοοικονομικών αγορών, στην μετάδοση χρηματοπιστωτικών κρίσεων, στην εταιρική χρηματοοικονομική, στις εναλλακτικές επενδύσεις, στις επιπτώσεις των μη συμβατικών νομισματικών πολιτικών και στη διαχείριση κινδύνων. Δημοσιευμένα άρθρα του εμφανίζονται σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά, όπως *Journal of International Financial Markets, Institutions & Money*, *International Review of Financial Analysis*, *The European Journal of Finance*, *International Journal of Finance and Economics*, *Small Business Economics*, *Economic Modeling*, *International Review of Economics and Finance*, *Finance Research Letters*, *Journal of Policy Modeling*, κ.ά.

Νικόλαος Τάτσος, μέλος ΔΣ

Καθηγητής Δημόσιας Οικονομικής στο Πάντειο Πανεπιστήμιο από το 1986 έως το 2017. Κάτοχος πτυχίου Οικονομικών Επιστημών, Πανεπιστημίου Αθηνών και μεταπτυχιακών τίτλων MSc και PhD στο πεδίο της δημοσιονομικής πολιτικής, Πανεπιστημίου Wales. Έχει επίσης διδάξει στο University College of North Wales και στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο και έχει εργασθεί ως ερευνητής/ εμπειρογνώμονας στο Institute of European Finance (H.B.), στη Διεύθυνση Οικονομικών Μελετών της Τράπεζας της Ελλάδος, στο Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (IOBE), στο Συμβούλιο της Ευρώπης και στο Διεθνές Δικαστήριο Διαιτησιών.

Έχει διατελέσει Αντιπρόεδρος του Κέντρου Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ), μέλος του Σώματος Οικονομικών Εμπειρογνομόνων και έχει αντιπροσωπεύσει την Ελλάδα σε Ομάδες Εργασίας και Επιτροπές της ΕΕ, του ΟΟΣΑ και του Συμβουλίου της Ευρώπης. Έχει διατελέσει Πρόεδρος ή μέλος Διοικητικών Συμβουλίων διαφόρων δημοσίων φορέων στην Ελλάδα, καθώς και Πρόεδρος πολλών Επιτροπών του Δημοσίου επί δημοσιονομικών θεμάτων. Από το 2007 έως το 2011 υπήρξε Πρέσβης της Ελλάδας στον ΟΟΣΑ και από το 2017 μέλος ΔΣ του Ελληνικού Δημοσιονομικού Συμβουλίου.

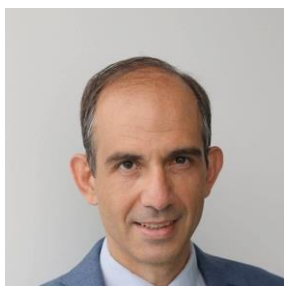
Έχει συγγράψει πολλά βιβλία, άρθρα και εμπειρικές μελέτες επί δημοσιονομικών θεμάτων, κυρίως στο πεδίο της φορολογικής πολιτικής και της δημοσιονομικής αποκέντρωσης.

Απόστολος Φιλιππόπουλος, μέλος ΔΣ

Ο Αποστόλης Φιλιππόπουλος είναι ομότιμος καθηγητής στο Τμήμα Οικονομικής Επιστήμης του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών. Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1955. Σπούδασε Οικονομικά στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και στη συνέχεια έκανε μεταπτυχιακές σπουδές στην ΑΣΟΕΕ και στο Birkbeck College University of London. Από το 1989 μέχρι και το 1996 δίδαξε στο Πανεπιστήμιο του Essex και από το 1996 μέχρι το 2023 δίδαξε στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Έχει επίσης υπάρξει επισκέπτης καθηγητής, μεταξύ άλλων, στα Πανεπιστήμια Bern και Glasgow. Είναι ερευνητικός εταίρος του CESifo στο Μόναχο και μέλος του Ελληνικού Δημοσιονομικού Συμβουλίου.

Η έρευνά του επικεντρώνεται στη Μακροοικονομική Θεωρία και Πολιτική με περισσότερες από 60 δημοσιεύσεις σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά με κριτές. Έχει επίσης επιμεληθεί το βιβλίο *Public Sector Economics and the Need for Reforms* που εκδόθηκε από το MIT Press και το CESifo.

Εμμανουήλ Μαματζάκης, μέλος ΔΣ

Καθηγητής Χρηματοοικονομικής στο Birkbeck Business School, Birkbeck College, Πανεπιστήμιο του Λονδίνου. Έχει λάβει διδακτορικό στα οικονομικά (DPhil) με υποτροφία από το ΙΚΥ από το Πανεπιστήμιο του Λονδίνου, Queen Mary College (HB), μεταπτυχιακό στα οικονομικά (MSc in Economics) από το Πανεπιστήμιο του Warwick, και προπτυχιακό στα οικονομικά από το Τμήμα Οικονομικών Σπουδών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Στο παρελθόν έχει διδάξει στο Cass Business School (HB), Πανεπιστήμιο του Sussex (HB), Rennes Business School (Γαλλία) και Fundação Getúlio Vargas (Βραζιλία), καθώς και σε Ελληνικά Πανεπιστήμια όπως στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας. Έχει πλήθος επιστημονικών δημοσιεύσεων σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά όπως *Agriculture Economics*, *Journal of International Money and Finance*, *Journal of Banking and Finance*, *Economics Letters*, *European Journal of Operational Research* κ.ά.

Έχει διατελέσει Γενικός Γραμματέας Δημοσιονομικής Πολιτικής, Πρόεδρος του ΟΔΔΗΧ και έχει εργαστεί στο Συμβούλιο Οικονομικών Εμπειρογνομήμων του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας.

Παράρτημα II:

Κείμενα εργασίας του Ελληνικού Δημοσιονομικού Συμβουλίου

14. Mamatzakis Emmanouel (2024), Dynamic panel analysis of the EU's fiscal reaction function with threshold effects, Working Paper 14/2024, Hellenic Fiscal Council, March.
13. Economides George, Kolioussi Giota, Miaouli Natasha and Philippopoulos Apostolis (2024), From Debt Arithmetic to Fiscal Sustainability and Fiscal Rules: Taking Stock and policy lessons, Working Paper 13/2024, Hellenic Fiscal Council, February.
12. Dimitriou Dimitrios, Tsioutsios Alexandros, Simos Theodore and Kenourgios Dimitrios (2023), Do Interest Rates Relate to Economic Growth? Empirical Evidence For Greece, Working Paper 12/2023, Hellenic Fiscal Council, November.
11. Ιωαννίδης Γιώργος και Παναγιώτα Κολιούση (2021), Η αναθεώρηση του Ευρωπαϊκού Δημοσιονομικού Πλαισίου: επισκόπηση της συζήτησής και μια μετριοπαθής πρόταση, Κείμενο Εργασίας 11/2021, Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο, Δεκέμβριος
10. Ιωαννίδης Γιώργος, Πατέλη Γεωργία και Δήμος Γιώργος (2021), Διερεύνηση των προσδιοριστικών παραγόντων των «δαπανών COVID-19» στην Ελλάδα και την ευρωζώνη, Κείμενο Εργασίας 10/2021, Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο, Μάιος.
9. Pappas Anastasios and Kostakis Ioannis (2020), The driving factors of EMU government bond yields: The role of debt, liquidity and fiscal councils, Working Paper 9/2020, Hellenic Fiscal Council, May.
8. Ιωαννίδης Γιώργος (2020), Εκτίμηση του μεριδίου της εργασίας στην Ελλάδα 1995-2018, Κείμενο Εργασίας 8/2020, Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο, Απρίλιος.
7. Αξιώγλου Χρήστος (2020), Προβλέψεις ΑΕΠ και συνιστωσών δαπάνης για κάθε τρίμηνο, Κείμενο Εργασίας 7/2020, Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο, Φεβρουάριος.
6. Γκράμμης Απόστολος, Σχοινάς Χρήστος και Τριανταφυλλοπούλου Χριστίνα (2018), Αριθμός φορέων, προσωπικό και δαπάνες μισθοδοσίας της Γενικής Κυβέρνησης: Μια επισκόπηση της εξέλιξής τους κατά τα τελευταία έτη, Κείμενο Εργασίας 6/2018, Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο, Νοέμβριος.
5. Δημητρίου Δημήτριος και Καζάνας Αθανάσιος (2018), Ανάλυση της δυναμικής του χρέους σε σχέση με τη δημοσιονομική πολιτική: Η ελληνική περίπτωση, Κείμενο Εργασίας 5/2018, Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο, Οκτώβριος.
4. Dimitriou Dimitrios and Pappas Anastasios (2018), Do confidence indicators lead economic activity? The case of Greece, Working Paper 4/2018, Hellenic Fiscal Council, July.

3. Αξιόγλου Χρήστος (2017), Η προσέγγιση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην εκτίμηση του παραγωγικού κενού της ελληνικής οικονομίας: Μια ανάλυση ευαισθησίας, Κείμενο Εργασίας 3/2017, Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο, Νοέμβριος.
2. Kazanas Thanassis (2017), A Vector Error Correction Forecasting Model of the Greek Economy, Working Paper 2/2017, Hellenic Fiscal Council, October.
1. Kazanas Thanassis (2017), Short term forecasting of Greek GDP growth using Dynamic Factor Models, Working Paper 1/2017, Hellenic Fiscal Council, October.

1. Άρθρο της Αναστασίας Μιαούλη στην Καθημερινή της Κυριακής (Σεπτέμβριος 2024)

Ανεξάρτητες Δημοσιονομικές Αρχές, πυλώνας δημοσιονομικής αξιοπιστίας

Η εφαρμογή του νέου πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης της Ε.Ε. αποτελεί πλέον μια νομοθετικά κατοχυρωμένη πραγματικότητα που αφορά το σύνολο των οικονομιών των 27 κρατών-μελών και των πολιτών τους για τα επόμενα χρόνια.

Η αλλαγή του νομοθετικού πλαισίου έρχεται καθώς η Ε.Ε. προσπαθεί να προσαρμοστεί στην αυξημένη δημοσιονομική ανομοιογένεια μεταξύ των κρατών-μελών και να ανταποκριθεί στις οικονομικές προκλήσεις της εποχής, όπως η δίκαιη ψηφιακή και πράσινη μετάβαση, η ενεργειακή ασφάλεια, οι δημογραφικές αλλαγές και η ενίσχυση της κοινωνικής και οικονομικής ανθεκτικότητας.

Στόχος, η αύξηση της αποτελεσματικότητας στην εφαρμογή των κανόνων, κυρίως διορθώνοντας υπολογιστικές δυστοκίες που είχαν εντοπιστεί στο προηγούμενο πλαίσιο. Κεντρική έννοια η μείωση χρέους και ελλειμμάτων με έναν τρόπο σταδιακό, ρεαλιστικό αλλά και φιλικό προς την ανάπτυξη. Βασικό εργαλείο αναδεικνύεται η ανάλυση της βιωσιμότητας του δημοσίου χρέους των εθνικών οικονομιών, που οδηγεί στην κρίσιμη παράμετρο των πρωτογενών δαπανών, οι οποίες ελέγχονται άμεσα από τις κυβερνήσεις των κρατών, ενισχύοντας έτσι την εθνική ιδιοκτησία (national ownership).

Ήδη βρισκόμαστε στα πρώτα στάδια εφαρμογής του και είναι χρήσιμο να αναρωτηθούμε, πώς αλλάζει ο ρόλος των Ανεξάρτητων Δημοσιονομικών Αρχών και τι σημαίνει η αλλαγή αυτή σε επίπεδο εφαρμοσμένης πολιτικής.

Οι Ανεξάρτητες Δημοσιονομικές Αρχές αποτελούν πλέον ένα αποτελεσματικό στοιχείο για την οικοδόμηση του δημοσιονομικού πλαισίου ενισχύοντας έτσι την έννοια της «ευθύνης» της δημοσιονομικής πολιτικής. Ο ρόλος τους δεν περιορίζεται σε «εποπτικό» (watchdog) αλλά μετασχηματίζεται σε έναν αξιόπιστο «συνήγορο» της δημοσιονομικής πολιτικής (fiscal advocate).

Πώς θα γίνει αυτό; Οι Αρχές με ένα υψηλό επίπεδο λειτουργικής ανεξαρτησίας πρέπει να αναβαθμισθούν τεχνικά, να έχουν έγκαιρη και απρόσκοπτη πρόσβαση στην πληροφόρηση και αναγκαίους πόρους για την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Έργο τους η αξιολόγηση των μακροοικονομικών προβλέψεων και υποθέσεων που

χαρακτηρίζουν το δημοσιονομικό πλαίσιο και η αποτελεσματική παρακολούθηση της συμμόρφωσης με τους ευρωπαϊκούς δημοσιονομικούς κανόνες.

Επιπλέον, πρέπει να αξιολογούν τη συνέπεια, συνεκτικότητα και αποτελεσματικότητα, συνολικά του εθνικού δημοσιονομικού πλαισίου. Σε όλα τα παραπάνω η ενίσχυση της επικοινωνίας των δημοσιονομικών μηνυμάτων με το κοινωνικό σύνολο, αλλά και τις άλλες δημόσιες Αρχές έχει στόχο αυξημένη διαφάνεια και λογοδοσία.

Τι σημαίνει όμως τεχνική επάρκεια και ποια η σημασία της; Οι Δημοσιονομικές Αρχές θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να συνδέουν την ανάλυση του χρέους (Debt Sustainability Analysis) με κρίσιμες παραμέτρους της οικονομίας σε υποδείγματα που εμπεριέχουν την αβεβαιότητα (γεωπολιτικοί κίνδυνοι, κλιματική αλλαγή κ.λπ.). Επιπλέον, να αναπτύσσουν διαρθρωτικά υποδείγματα που περιγράφουν το σύνολο της οικονομίας και τις αγορές, αναδεικνύοντας την αλληλεξάρτηση των οικονομικών μεγεθών και διαφωτίζοντας για τις επιπτώσεις της δημοσιονομικής πολιτικής στη μεγέθυνση, στο χρέος, στις εισοδηματικές ανισότητες.

Καθώς οι υφιστάμενες, αλλά και μελλοντικές, προκλήσεις για τη βιωσιμότητα των δημοσίων οικονομικών είναι σημαντικές, ο ρόλος των ανεξάρτητων δημοσιονομικών αναλύσεων που αξιοποιούν την ακαδημαϊκή έρευνα και τα πορίσματα της επιστήμης γίνεται κομβικός στον δημοσιονομικό σχεδιασμό. Ένας τέτοιος συνεπής σχεδιασμός είναι απαραίτητος καθώς δίνει μήνυμα αξιοπιστίας και σταθερότητας της οικονομίας προς εγχώριους και διεθνείς φορείς, συμβάλλοντας στην προσέλκυση επενδύσεων και άρα στην ανάπτυξη, έτσι ώστε να στηρίζονται οι ανάγκες των πολιτών και ιδιαίτερα των πιο ευάλωτων.

Η κ. Αναστασία Μιαούλη είναι πρόεδρος Ελληνικού Δημοσιονομικού Συμβουλίου, ομότιμη καθηγήτρια Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών.

2. Άρθρο της Αναστασίας Μιαούλη στο Βήμα της Κυριακής (Δεκέμβριος 2024)

Δημοσιονομική αξιοπιστία σε ένα αβέβαιο ευρωπαϊκό περιβάλλον

Η ελληνική οικονομία, μετά από μία δύσκολη πορεία οικονομικής προσαρμογής και μνημονίων δείχνει σημάδια σημαντικής ανάκαμψης τα τελευταία χρόνια διατηρώντας ένα ικανοποιητικό ρυθμό μεγέθυνσης και μείωσης της ανεργίας. Ωστόσο, η πορεία αυτή έχει να αντιμετωπίσει πολλές προκλήσεις, καθώς η χώρα βρίσκεται σε ένα ολοένα και πιο αβέβαιο ευρωπαϊκό περιβάλλον. Παράγοντες όπως οι συνεχιζόμενες αλλά και νέες γεωπολιτικές εντάσεις, οι πληθωριστικές πιέσεις και η πρόσφατη πολιτική κρίση σε δυο μεγάλες οικονομίες της Ευρωζώνης έχουν συμβάλει σε ένα περίπλοκο οικονομικό τοπίο. Τι εννοούμε όμως με τον όρο «δημοσιονομική αξιοπιστία»;

Η δημοσιονομική αξιοπιστία αναφέρεται στην εμπιστοσύνη που έχουν οι πολίτες μια χώρας, οι αγορές και οι επενδυτές στην ικανότητα μιας κυβέρνησης να διαχειρίζεται υπεύθυνα τα οικονομικά της. Περιλαμβάνει τη δέσμευση μιας κυβέρνησης να διατηρεί βιώσιμα επίπεδα χρέους, να τηρεί δημοσιονομικούς κανόνες και να εφαρμόζει αποτελεσματικές οικονομικές πολιτικές. Για την Ελλάδα, η οποία έχει ιστορικό δημοσιονομικής διαχείρισης με συσσώρευση υψηλών διαδοχικών ελλειμμάτων, υψηλό επίπεδο χρέους και τελικά οικονομικής αστάθειας, η ενσωμάτωση της δημοσιονομικής υπευθυνότητας στην κουλτούρα των πολιτών αλλά και η διατήρηση της σε εποχές με σημαντικούς κινδύνους είναι μια μεγάλη αλλαγή. Αλλαγή απαραίτητη όμως για τη βελτίωση της εμπιστοσύνης στο εσωτερικό και εξωτερικό, την προσέλκυση επενδύσεων, τη προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης και τελικά την προστασία των πιο ευάλωτων.

Μετά την περίοδο της πανδημίας η ελληνική οικονομία αναπτύσσεται με ένα ικανοποιητικό ρυθμό μεγαλύτερο κατά πολύ από τον μέσο όρο της Ευρωζώνης και με τις προβλέψεις να εκτιμούν ότι ο ρυθμός αυτός θα συνεχίσει και το 2025 αλλά και τα επόμενα χρόνια. Η πορεία αυτή μπορεί να αποδοθεί σε αρκετούς παράγοντες, όπως η επιτυχής ανάπτυξη του τουρισμού, η αύξηση των εξαγωγών, η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και η αποτελεσματική απορρόφηση σημαντικών κονδυλίων, ιδιαίτερα μέσω του ταμείου ανάκαμψης NextGenerationEU και η συνακόλουθη αύξηση των επενδύσεων, η επιτυχής εφαρμογή διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων όπως π.χ. η ψηφιοποίηση των φορολογικών μηχανισμών και η πάταξη της φοροδιαφυγής. Ωστόσο, το τοπίο δεν είναι χωρίς τις προκλήσεις του.

Ο συνεχιζόμενος πόλεμος στην Ουκρανία έχει επιδεινώσει τις υπάρχουσες ευπάθειες στην ευρωπαϊκή οικονομία με κυρίαρχη τις τιμές της ενέργειας που έχουν εκτοξευτεί, οδηγώντας σε αυξημένα κόστη για νοικοκυριά και επιχειρήσεις. Η ελληνική οικονομία, που βασίζεται σημαντικά σε εισαγωγές ενέργειας, αντιμετωπίζει σοβαρές προκλήσεις όσον αφορά την ενεργειακή ασφάλεια και τη σταθερότητα του κόστους. Αυτή η γεωπολιτική κατάσταση περιπλέκει τον δημοσιονομικό προγραμματισμό, καθώς απρόβλεπτα γεγονότα θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε ξαφνικές αλλαγές στις προγραμματισμένες δαπάνες.

Η αύξηση του πληθωρισμού που προκλήθηκε από την εκτόξευση των τιμών της ενέργειας και τις διαταραχές στην αλυσίδα εφοδιασμού, αλλά και τη διατήρηση ακαμψιών στις αγορές προϊόντων και εργασίας, έχει ασκήσει σημαντική πίεση στους προϋπολογισμούς των νοικοκυριών και έχει επηρεάσει αρνητικά το διαθέσιμο εισόδημα τους. Παρότι φαίνεται να βρίσκεται σε πορεία πτώσης για τα επόμενα χρόνια, το αυξανόμενο κόστος ζωής αλλά και η γενικότερη αβεβαιότητα, οδηγούν συχνά σε αυξανόμενη πίεση για πρόσθετες επιδοτήσεις ή άλλες οικονομικές παροχές. Ωστόσο, κάθε επιπλέον απαιτούμενη δαπάνη ή μισθολογικής ενίσχυση σαν μια γρήγορη ανταπόκριση στο αβέβαιο αλλά απαιτητικό οικονομικό περιβάλλον ιδιαίτερα αν δεν συνδυάζεται με την αύξηση της παραγωγικότητας, θα μπορούσε να

θέσει σε κίνδυνο τους δημοσιονομικούς στόχους και να υπονομεύσει την αξιοπιστία που έχει κερδίσει η χώρα.

Το δημόσιο χρέος της Ελλάδας παραμένει ένα από τα υψηλότερα στην Ευρωζώνη. Ενώ ο λόγος χρέους προς ΑΕΠ έχει μειωθεί σημαντικά, λόγω της αναπτυξιακής δυναμικής, της ύπαρξης των δημοσιονομικών πρωτογενών πλεονασμάτων, της ευνοϊκής σχέση επιτοκίου και ανάπτυξης και της επιτυχούς χρηματοοικονομικής διαχείρισης εξακολουθεί να αποτελεί πρόκληση για τη δημοσιονομική βιωσιμότητα. Οποιαδήποτε σημάδια δημοσιονομικής απόκλισης θα μπορούσαν να ανατρέψουν την πορεία αυτή και να οδηγήσουν τελικά σε αυξημένα κόστη δανεισμού. Ας μην ξεχνούμε ότι κάθε επιπλέον ευρώ που αναγκαστικά διοχετεύεται στην αποπληρωμή του χρέους είναι ένα ευρώ λιγότερο από αναγκαίες κοινωνικές δαπάνες όπως η υγεία, η παιδεία αλλά και η άμυνα και ασφάλεια στη χώρα.

Αν και η Ελλάδα έχει σημειώσει μεγάλη πρόοδο στην εφαρμογή διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, η ταχύτητα και το βάθος αυτών των μεταρρυθμίσεων παραμένουν κρίσιμα. Το πολιτικό σύστημα πρέπει να συνεχίσει να αντιμετωπίζει ζητήματα όπως η φοροδιαφυγή, οι αναποτελεσματικότητες στον δημόσιο τομέα, οι ακαμψίες στην αγορά εργασίας και προϊόντων με σημαντική προσοχή και αποφυγή προχειρότητας. Η αποτυχία συνέχισης της αποτελεσματικής εφαρμογής των μεταρρυθμίσεων θα μπορούσε να υπονομεύσει τη δημοσιονομική συνέπεια και να εμποδίσει την οικονομική ανάπτυξη.

Τα τελευταία χρόνια, η ελληνική οικονομία καταφέρνει να αποτινάξει χαρακτηριστικά «ασυνεπούς διαχείρισης και οικονομικής αστάθειας» και αποκαθιστά σταδιακά την εικόνα της σαν μια σύγχρονη αναπτυγμένη και δημοσιονομικά αξιόπιστη οικονομία. Η συνέχιση των δημοσιονομικών πολιτικών, με έμφαση στην επίτευξη των πρωτογενών πλεονασμάτων, αποτελεί τον πυρήνα αυτής της στρατηγικής. Δείχνοντας δέσμευση στη δημοσιονομική σύνεση, μεταδίδεται το μήνυμα τόσο σε επενδυτές όσο και τους διεθνείς εταίρους ότι η Ελλάδα βρίσκεται σε βιώσιμη δημοσιονομική πορεία.

Το αβέβαιο ευρωπαϊκό περιβάλλον και η γεωπολιτική αστάθεια στην ευρύτερη γεωγραφική περιφέρεια της Μεσογείου καθιστούν αυτή την αποστολή ολοένα και πιο πολύπλοκη όλο και πιο απαιτητική. Η εξισορρόπηση μεταξύ της παροχής αναγκαίας υποστήριξης σε νοικοκυριά και επιχειρήσεις όταν χρειάζεται και συγχρόνως η διατήρηση της δημοσιονομικής πειθαρχίας είναι μια λεπτή και πολλές φορές επίπονη διαδικασία. Απαιτεί προσεκτική και ψύχραιμη τεχνική ανάλυση, θαρρετή πολιτική στρατηγική και αντιστέκεται στις σειρήνες των εύκολων και ευχάριστων υποσχέσεων.

Για να πλοηγηθεί σε αυτές τις προκλήσεις η χώρα και να παραμείνει ένας αξιόπιστος ευρωπαϊκός εταίρος, πάνω από όλα χρειάζεται η διαρκής ενίσχυση των θεσμικών πλαισίων. Η εμβάθυνση των θεσμών που διασφαλίζουν την αποτελεσματική

εφαρμογή δημοσιονομικών πολιτικών και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων καθιστώντας τη διαφάνεια, τη λογοδοσία και τη δημόσια χρηματοοικονομική διαχείριση πρώτιστους στόχους, είναι μια συνεχής προσπάθεια όχι χωρίς κόστος.

Τελικά, ο δρόμος μπροστά μας θα απαιτεί διαρκώς μια λεπτή ισορροπία μεταξύ δημοσιονομικής πειθαρχίας και ανάγκης για στρατηγικές παρεμβάσεις, διασφαλίζοντας ότι η Ελλάδα μπορεί να ευημερεί σε ένα ολοένα και πιο πολύπλοκο οικονομικό τοπίο. Είναι δρόμος εφικτός αλλά όχι εύκολος...

Αναστασία Μιαούλη

Πρόεδρος Ελληνικού Δημοσιονομικού Συμβουλίου

Ομότιμος Καθηγήτρια Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών